
RAPORT O STANIE GMINY KRZYŻANOWICE ZA 2023 ROK

Gmina Krzyżanowice

ul. Główna 5

47-450 Krzyżanowice

woj. śląskie

tel. 32 419 40 50

e-mail: ug@krzyzanowice.pl

Szanowni Mieszkańcy Gminy Krzyżanowice,

dokument, który Wam przekazuję koncentruje się na najważniejszych obszarach funkcjonowania samorządu, sprawach finansowych oraz polityce oświatowej i społecznej, programach, strategiach oraz uchwałach Rady Gminy Krzyżanowice. Niniejszy Raport umożliwia poznanie wyznaczonych kierunków działania i celów, a także osiągniętych rezultatów i uzyskanych efektów. Jest to obszernie kompendium wiedzy na temat działalności władz Gminy w 2023 roku. Zawiera ono w sobie wszystkie przejawy działalności samorządowej, które prowadzą do poprawy jakości i bezpieczeństwa życia naszych Mieszkańców.

Raport stanowi podsumowanie naszej samorządowej działalności. Przyjęty układ informacji pozwoli Państwu zapoznać się z podejmowanymi inicjatywami inwestycyjnymi, licznie realizowanymi projektami z udziałem środków zewnętrznych (krajowych i unijnych), szeroko pojętą działalnością z zakresu pomocy społecznej, oświaty, gospodarki komunalnej oraz ofertą działań w zakresie kultury, rekreacji i sportu. Wszystkie podejmowane przez samorząd działania służą zaspokajaniu podstawowych potrzeb mieszkańców.

Przedstawione w Raporcie dane i analizy, umożliwią Państwu uzyskanie pełnego i obiektywnego, opartego na faktach obrazu, pozwalające samodzielnie ocenić efekty naszych działań.

Jestem dumny, że mimo wszystkich przeciwności i trudnego z wielu powodów 2023 roku, byliśmy skuteczni i wspólnie - radni, urzędnicy, sołtysi, pracownicy jednostek organizacyjnych i mieszkańcy - wiele osiągnęliśmy. Po raz kolejny pokazaliśmy, że jesteśmy zaangażowani, solidarni i potrafimy współpracować. To bardzo cenne i za to Wszystkim dziękuję.

Zachęcam do lektury.

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Sergiusz Ultras'. The signature is written in a cursive, flowing style.

Wójt Gminy Krzyżanowice

SPIS TREŚCI

1.	CHARAKTERYSTYKA GMINY KRZYŻANOWICE	5
2.	REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY KRZYŻANOWICE	10
3.	INFORMACJE O STANIE FINANSÓW GMINY KRZYŻANOWICE NA DZIEŃ 31.12.2023 ROKU	11
4.	OŚWIATA.....	15
5.	KULTURA	18
6.	TURYSTYKA, ZABYTKI, REKREACJA I SPORT	25
7.	ZREALIZOWANE INWESTYCJE	27
8.	INFRASTRUKTURA DROGOWA	40
9.	FUNDUSZ SOŁECKI ORAZ ŚRODKI SOŁECKIE	44
10.	UDZIAŁ ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH W BUDŻECIE GMINY KRZYŻANOWICE	47
11.	ROLNICTWO I OCHRONA ŚRODOWISKA	55
12.	ZADANIA SPOŁECZNO - GOSPODARCZE.....	63
13.	DZIAŁANIA NA RZECZ PRZEDSIĘBIORCÓW	69
14.	BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW	70
15.	PLANOWANIE PRZESTRZENNE I GOSPODARKA MIESZKANIOWA GMINY	74
16.	PROMOCJA GMINY.....	75
17.	PODSUMOWANIE.....	81

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY KRZYŻANOWICE

1. INFORMACJE PODSTAWOWE

Gmina Krzyżanowice jest położona na południu Polski, w zachodniej części województwa śląskiego w powiecie raciborskim. Położona jest na południu Kotliny Raciborskiej, w górnym biegu rzeki Odry. Leży u wrót obniżenia między Karpatami a Sudetami, które zwane jest Bramą Morawską. Siedziba gminy znajduje się w Krzyżanowicach. Jej obszar zamknięty jest od południowego zachodu granicą państwową z Czechami, od zachodu sąsiaduje z gminą Krzanowice, od północy z miastem Racibórz, a od wschodu jej granice stanowi rzeka Odra, oddzielająca Krzyżanowice od gmin: Lubomia i Gorzyce. Prawie 1000 ha ziemi leży na terenie jednego z czterech największych zbiorników przeciwpowodziowych na świecie.

Gmina Krzyżanowice ma obszar 69,97 km². Jest gminą o wysokim potencjale rolniczym (posiadającą w większości gleby o wysokiej bonitacji - 2 i 3 klasy), ale jednocześnie o dobrym położeniu geograficznym i gospodarczym. Posiadamy bezpośredni dostęp do autostrady A1 w kierunku Rzeczypospolitej Polskiej oraz D1 w kierunku południa Europy.

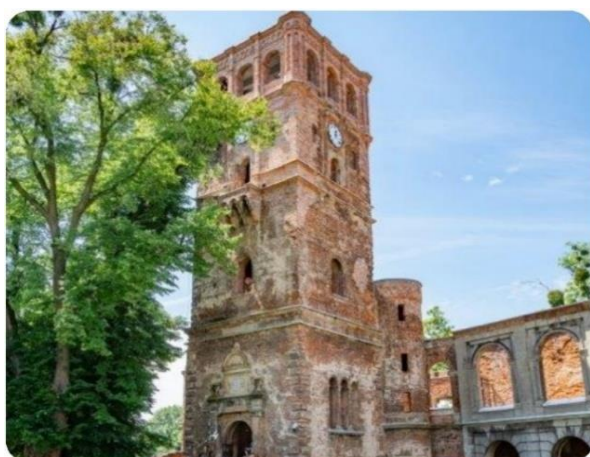

Mapa Gminy oraz poglądowe usytuowanie Gminy Krzyżanowice na tle Powiatu Raciborskiego

W Chałupkach z rozbudowanym węzłem kolejowym łączą się dwie międzynarodowe, zmodernizowane linie kolejowe w kierunku Opole - Kędzierzyn Koźle (numer 151) oraz Katowice - Rybnik (numer 158), w kierunku południa Europy - Czechy, Austria.

Gmina Krzyżanowice posiada bardzo dobrą infrastrukturę drogową - ok. 84 km dróg gminnych o bardzo dobrych, wciąż modernizowanych nawierzchniach, a ponadto: 9 dróg powiatowych o łącznej długości: 22,170 km, odcinki drogi wojewódzkiej DW 936 Krzyżanowice i DW 917 Bieńkowice oraz dwa odcinki dróg krajowych DK 45 w kierunku Opola oraz DK 78 w kierunku Wodzisławia Śląskiego oraz Rybnika o łącznej długości: 20,811 km.

Co oznacza dogodne i szybkie połączenia nie tylko z pobliskimi aglomeracjami rybnicką i górnośląską w Polsce, ostrawską w Czechach, ale również z południem Europy.

2. LUDNOŚĆ

Według stanu na dzień **31.12.2023 r.** łączna liczba osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy w roku 2023 wynosiła: **11 062**.

Liczba mieszkańców zameldowanych w poszczególnych sołectwach w 2023 roku kształtowała się następująco:

Sołectwo	Liczba osób zameldowanych
Bieńkowice	1156
Bolestaw	456
Chałupki	1779
Krzyżanowice	1924
Nowa Wioska	326
Owsiszczce	756
Roszków	406
Rudyszwałd	728
Tworków	2624
Zabełków	907
RAZEM	11062

Źródło: Ewidencja ludności Urzędu Gminy Krzyżanowice

3. WŁADZE LOKALNE I JEDNOSTKI POMOCNICZE

Rada Gminy

Zakres zadań i kompetencji Rady precyzuje ustawa o samorządzie gminnym. Do jej najważniejszych zadań należy uchwalanie: statutu i budżetu gminy, wynagrodzenia wójta, planów zagospodarowania przestrzennego gminy, wysokości podatków oraz innych dokumentów stanowiących i kontrolnych związanych z zakresem działalności gminnego samorządu. Radni wybierają ze swojego grona Przewodniczącą Rady Gminy, którego zadaniem jest organizowanie i kierowanie pracami Rady.

Skład Rady Gminy, kadencja 2018-2023:

Brunon Chrzibek - Przewodniczący	Oliwier Huptaś	Beata Płaczek
Walter Bożek	Małgorzata Janda	Józef Staś
Andrzej Bulenda	Roman Kaczor	Barbara Szymczyna
Roman Cwik	Piotr Minkina	Izabela Topa
Hubert Fichna	Artur Nawrocki	Walter Witeczek

Wójt Gminy

Wójt Gminy jest organem wykonawczym, do którego kompetencji należy wykonywanie uchwał Rady Gminy i zadań określonych przepisami prawa. Do zadań Wójta należy w szczególności:

opracowywanie uchwał, strategii, programów rozwoju, gospodarowanie mieniem komunalnym, realizacja budżetu, itd.

Funkcję Wójta Gminy Krzyżanowice od 2010 roku sprawuje **Grzegorz Utracki**. W 2018 roku wybrany został na kolejną kadencję na lata 2018-2023.

Urząd Gminy

Urząd Gminy jest jednostką organizacyjną gminy, świadcząca pomoc wójtowi w zakresie realizacji jego zadań i obowiązków określonych przepisami prawa.

W skład kierownictwa Urzędu Gminy Krzyżanowice wchodzi:

- Wójt - Grzegorz Utracki
- Zastępca Wójta - Wolfgang Krocze
- Sekretarz - Małgorzata Krzemien
- Skarbnik - Halina Bańczyk

Jednostki pomocnicze gminy

Jednostkami pomocniczymi gminy są sołectwa. Organem uchwałodawczym sołectwa jest zebranie wiejskie, a wykonawczym - sołtys. Działalność sołtysa wspomaga rada sołecka, która jest organem doradczym. Sołtysa oraz Radę Sołecką wyłaniają mieszkańcy sołectwa w tajnym i bezpośrednim głosowaniu na zebraniu wiejskim. Kadencja sołtysa i rady sołeckiej powiązana jest z kadencją wójta i Rady Gminy i trwa 5 lat. Sołtysi wspomagają działania Wójta poprzez realizację zadań powierzonych im przez Gminę.

Sołectwo jako jednostka pomocnicza gminy realizuje zadania społeczno-gospodarcze, które muszą być spójne z działaniami Wójta i Rady Gminy.

W skład gminy Krzyżanowice wchodzi 10 sołectw.

sołectwo	sołtys
Bieńkowice	Roman Herber
Bolestaw	Krystyna Maisik
Chałupki	Izabela Topa
Krzyżanowice	Hubert Fichna
Nowa Wioska	Andrzej Juraszek
Owsiszczce	Piotr Minkina
Roszków	Józef Staś
Rudyszwałd	Urszula Błaszczok
Tworków	Andrzej Bulenda
Zabetków	Marian Studnic

Młodzieżowa Rada Gminy Krzyżanowice

Młodzieżowa Rada Gminy, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, ma pełnić funkcję konsultacyjną - opiniować projekty decyzji, które władze gminy mają zamiar podjąć, a dotyczyć one będą młodych ludzi. Młodzieżowa Rada stanowi ważny element lokalnej polityki młodzieżowej. Jej istotą jest wysłuchiwanie głosu młodych ludzi, tak by działania podejmowane na jej rzecz przez władze lokalne były adekwatne oraz zapewniały koordynację polityk publicznych, tak by grupa społeczna, jaką jest młodzież była traktowana zgodnie z jej specyficznymi, różnymi od innych grup społecznych potrzebami i preferencjami.

Skład Młodzieżowej Rady Gminy IX Kadencji 2023 - 2025:

Antkowiak Dominik
Bedrunka Renata
Ciepły Szymon
Cycon Julia
Cziesła Nicole
Fiołka Błażej
Gajęcka Maja
Graca Justyna

Kozak Lena
Krakówka Julia
Nowak Lena
Piechulla Emanuel
Restel Elias
Sbeczka Patryk
Tomalewicz Lena
Wądołowska Paulina

Młodzieżowa Rada Gminy Krzyżanowice IX Kadencji 2023 - 2025

2. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY KRZYŻANOWICE

Rada Gminy w Krzyżanowicach w roku 2023 podjęła:

- 50 uchwał objętych nadzorem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, z czego: — 24 uchwały dotyczyły zmian w budżecie Gminy na rok 2023 oraz zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krzyżanowice.
- 54 uchwały, które były objęte nadzorem prawnym Wojewody Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Rada Gminy podjęła w sumie 104 uchwały, z czego 36 uchwał podlegało publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Wszystkie podjęte uchwały Rady Gminy były i są realizowane na bieżąco.

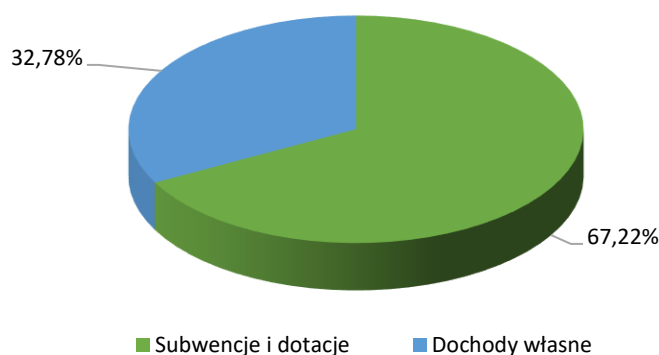
Rada Gminy Krzyżanowice w 2023 roku

3. INFORMACJE O STANIE FINANSÓW GMINY KRZYŻANOWICE NA DZIEŃ 31.12.2023 ROKU

A. Dochody 2023 rok

DOCHODY	Plan na 01.01.2023	Plan na 31.12.2023	wykonanie
dochody bieżące	46 789 605,27	53 433 572,44	53 448 253,01
dochody majątkowe	34 139 200,38	26 260 535,10	19 549 466,38
razem	80 928 805,65	79 694 107,54	72 997 719,39

Dochody ogółem

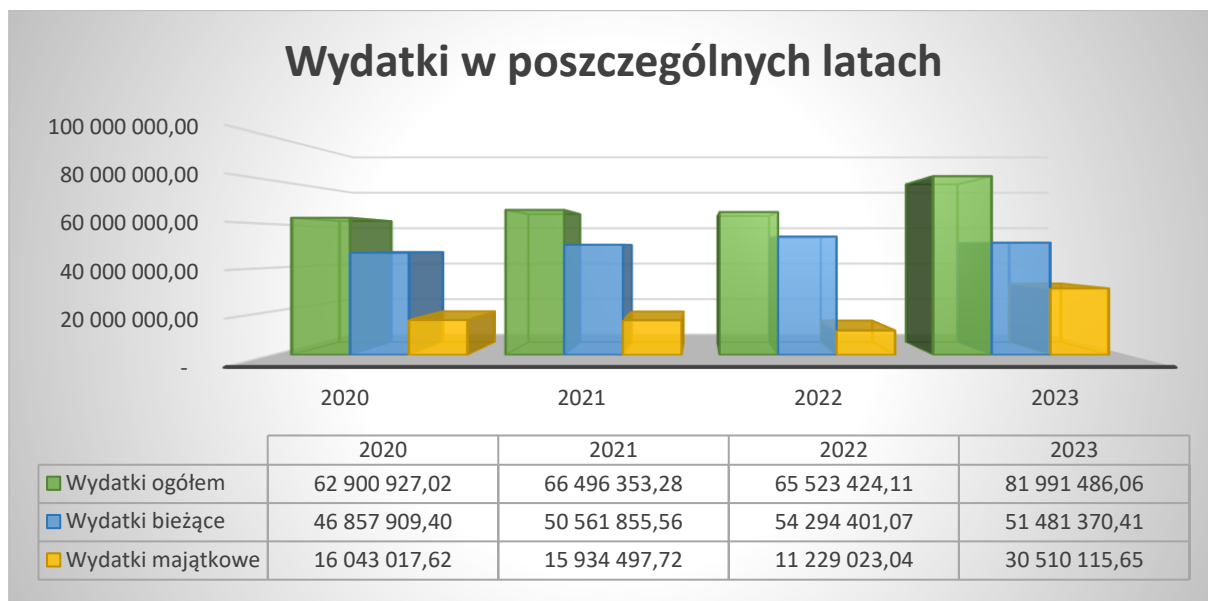

Źródło: opracowanie własne

B. Wydatki 2023 rok

WYDATKI	Plan na 01.01.2023	Plan na 31.12.2023	Wykonanie
wydatki bieżące	46 782 916,38	58 035 919,96	51 481 370,41
wydatki majątkowe	38 129 967,08	31 374 250,70	30 510 115,65
razem	84 912 883,46	89 410 170,66	81 991 486,06

W wyniku dokonanych zmian w ciągu roku budżetowego plan dochodów zmniejszył się o 1 234 698,11 zł, plan wydatków zwiększył się o 4 497 287,20 zł. W 2023 roku wydatki w stosunku do roku 2022 wzrosły o kwotę 16 468 061,95 zł, w tym wydatki bieżące zmniejszyły się o 2 818 030,66 zł, natomiast majątkowe wzrosły o 19 281 092,61 zł.

Źródło: opracowanie własne

C. Wynik wykonania budżetu na 31.12.2023 roku

- Planowany wynik wykonania budżetu na 31.12.2023 r. - deficyt 9 716 063,12 zł
- Rzeczywisty wynik wykonania budżetu na 31.12.2023 r. - deficyt 8 993 766,67 zł

Planowany i rzeczywisty deficyt związany jest z realizacją projektów przy udziale środków unijnych. Wpływ środków na rachunek Gminy z dofinansowania związanego z realizacją projektów następuje po zakończeniu i rozliczeniu projektów najczęściej w następnym roku budżetowym.

Pomimo wysokiej inflacji oraz konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy i związanych z tym nieprzewidzianych wydatków, związanych głównie z pomocą dla uchodźców z Ukrainy oraz malejących dochodów, uzyskano niższy poziom rzeczywistego deficytu niż planowano.

D. Wykonanie wydatków majątkowych

Na dzień 31.12.2023 roku wydatki majątkowe (inwestycje i infrastruktura) zaplanowano na kwotę 31 374 250,70 zł, zaś wykonano w wysokości 30 510 115,65 zł, co stanowi 97,25 % planu. Gmina Krzyżanowice pod względem kwoty jaką przeznaczyła na wydatki majątkowe oraz patrząc przez pryzmat wielkości budżetu ogółem, jest na trzecim miejscu w powiecie raciborskim.

Wysokość wydatków majątkowych w gminach powiatu raciborskiego

Miejscowość	Wydatki majątkowe	% udział w wydatkach ogółem	Wydatki ogółem
Krzyżanowice	30 510 115,65 zł	37,21 %	81 991 486,06 zł
Gminy powiatu raciborskiego	73 710 678,11 zł	22,84 %	322 770 102,74 zł
	21 939 871,55 zł	31,61 %	69 413 211,58 zł
	18 564 291,45 zł	43,21 %	42 963 880,26 zł
	16 173 998,67 zł	40,61 %	39 824 272,50 zł
	23 035 026,29 zł	39,47 %	58 363 273,88 zł
	11 354 978,54 zł	29,98 %	37 874 420,55 zł
	6 610 064,00 zł	17,34 %	38 109 960,82 zł

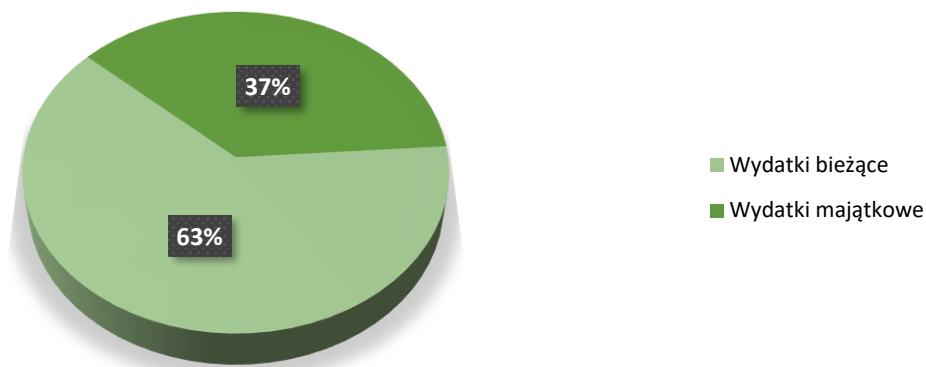
Źródło: opracowanie własne

W 2023 roku osiągnięto bardzo wysoki bo aż 37,21 % poziom wykonanych wydatków majątkowych w stosunku do wydatków ogółem.

$$\frac{\text{Wydatki majątkowe}}{\text{Wydatki ogółem}} = \frac{30\,510\,115,65\ \text{zł}}{81\,991\,486,06\ \text{zł}} = 37,21\ \%$$

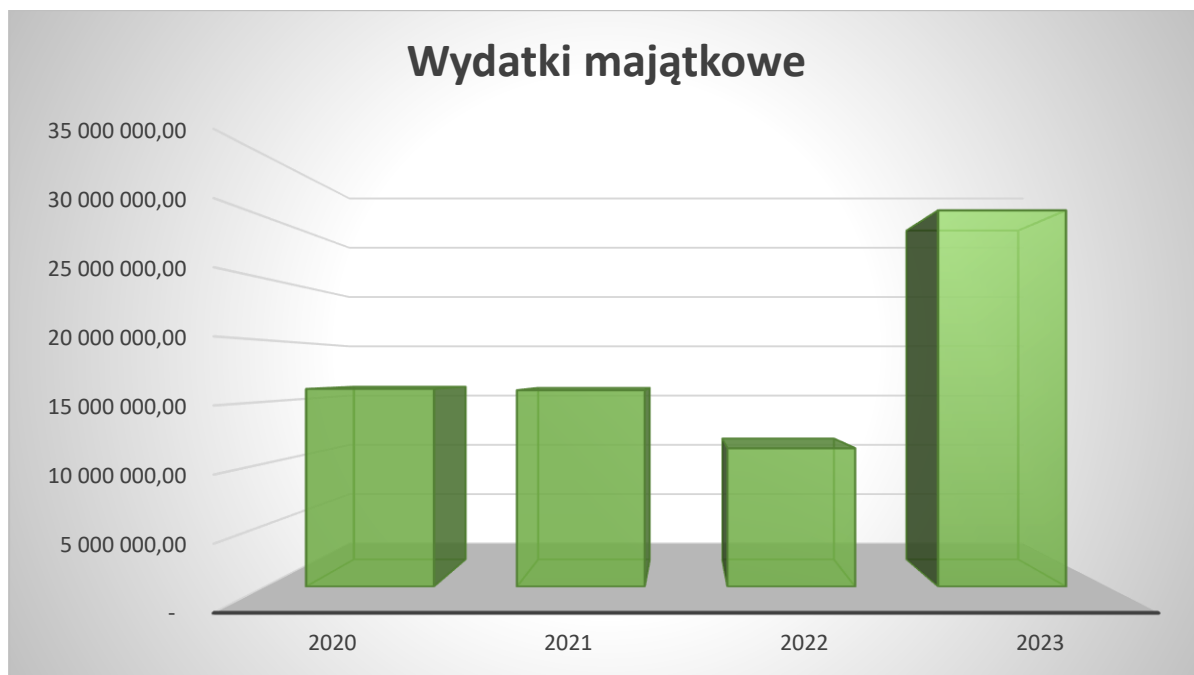
Tak wysoki wskaźnik zadań inwestycyjnych jest jednym z najwyższych w naszym powiecie.

Wydatki ogółem

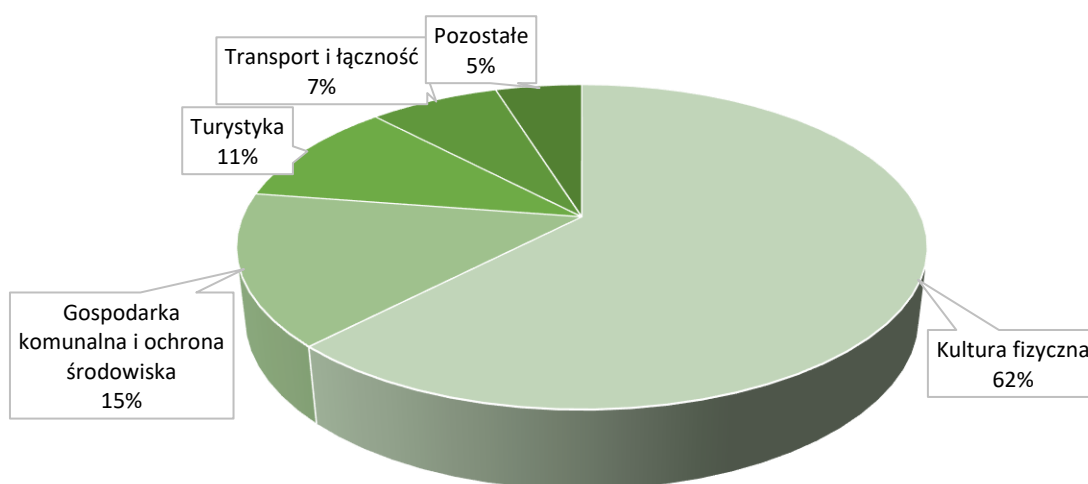
Źródło: opracowanie własne

Wartość wydatków majątkowych w 2023 roku mocno wzrosła w porównaniu do lat poprzednich, co obrazuje poniższy wykres.

Źródło: opracowanie własne

Wydatki majątkowe wg działów budżetu Gminy Krzyżanowice

Źródło: opracowanie własne

4. OŚWIATA

1. WYKAZ SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI

Gmina Krzyżanowice jest organem prowadzącym dla 10 jednostek oświatowych:

Przedszkola:

1. Przedszkole w Bieńkowicach
- Oddział w Bolesławiu
2. Przedszkole w Chałupkach
3. Przedszkole w Krzyżanowicach
- Oddział w Roszkowie
- Oddział w Nowej Wiosce
4. Przedszkole w Tworkowie

Szkoły Podstawowe:

1. Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Westerplatte w Bieńkowicach
2. Szkoła Podstawowa im. mjr Henryka Sucharskiego w Chałupkach
3. Szkoła Podstawowa im. Gustawa Morcinka w Krzyżanowicach
4. Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Tworkowie

Zespoły szkolno-przedszkolne:

1. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zabełkowie
2. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Owsiszczech

Żłobek:

1. Żłobek w Tworkowie

W 2023 roku w szkołach funkcjonowało 46 oddziałów, do których uczęszczało 777 uczniów, w przedszkolach było 18 oddziałów - 392 dzieci.

W placówkach oświatowych na terenie naszej gminy zatrudnionych było 167 nauczycieli.

Liczba dzieci i oddziałów w przedszkolach w roku szkolnym 2023/2024 wg stanu na dzień 30 IX 2023			
L. p.	Placówka	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1	Przedszkole Bieńkowice	2	49
	Oddział Bolesław	1	17
2	Przedszkole Chałupki	2	45
3	Przedszkole Krzyżanowice	4	91
	Oddział Nowa Wioska	1	9
	Oddział Roszków	1	15
4	Przedszkole Tworków	4	92
5	Przedszkole Zabełków	2	50
6	Przedszkole Owsiszczce	1	24
Razem		18	392

Źródło: opracowanie własne

Liczba uczniów i oddziałów w roku szkolnym 2023/2024 wg stanu na dzień 30 IX 2023											
L.p.	Placówka	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	W tym:							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1	SP Bieńkowice	8	133	17	17	16	11	26	20	8	18
2	SP Chałupki	7	101	11	13	9	17	13	21	0	17
3	SP Krzyżanowice	14	241	32	35	33	34	39	33	35	0
4	SP Tworków	10	198	24	35	25	30	31	28	25	0
5	SP Zabełków	7	104	13	16	12	10	22	16	15	0
Razem		46	777	97	116	95	102	131	118	83	35

Źródło: opracowanie własne

2. ŻŁOBEK

Od września 2019 r. na terenie Gminy Krzyżanowice funkcjonuje żłobek, który ma swoją siedzibę w budynku tworkowskiego przedszkola. Do żłobka może uczęszczać 10 dzieci w wieku od 10 miesięcy do 3 lat. W 2023 r. w żłobku był komplet dzieci - tj. 10.

W 2023 roku, Gmina Krzyżanowice pozyskała środki na budowę nowego żłobka. Obiekt powstanie w Krzyżanowicach. Zostanie dobudowany do budynku istniejącego przedszkola i będzie stanowił miejsce opieki dla ok 20 dzieci.

3. WYNIKI EGZAMINU ÓSMOKLASISTY

Średnia wyników egzaminu ósmoklasistów z Gminy Krzyżanowice w 2023 roku jest niższa w porównaniu do średniej powiatu, województwa i kraju w roku 2023.

Przedmiot	Gmina	Powiat	Województwo	Kraj
JĘZYK POLSKI	58	63	65	66
MATEMATYKA	46	49	52	53
JĘZYK ANGIELSKI	57	63	66	66
JĘZYK NIEMIECKI	56	53	57	53

Źródło: opracowanie własne

4. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW

Uczniowie szkół oraz dzieci z przedszkoli z terenu Gminy Krzyżanowice uczestniczą w wielu konkursach przedmiotowych, artystycznych i zawodach sportowych, reprezentując nie tylko placówki, ale przede wszystkim gminę na etapach rejonowych, wojewódzkich, ogólnopolskich, a nawet międzynarodowych osiągając wysokie miejsca. Każdego roku Wójt Gminy chcąc docenić zaangażowanie i pracę wyróżniających się uczniów szkół, a także przedszkolaków organizuje uroczyste podsumowanie, podczas którego dziękuje, wręcza dyplomy uznania oraz nagrody. W 2023 roku na szczeblu międzynarodowym sukcesy odniosło 2 uczniów, na szczeblu ogólnopolskim 29 uczniów, a na szczeblu wojewódzkim 82 uczniów.

5. PROJEKTY I PROGRAMY REALIZOWANE W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

Gmina Krzyżanowice realizuje projekty i programy mające na celu podnoszenie poziomu edukacji i atrakcyjności placówek oświatowych. Od lat szkoły i przedszkola angażują się w inicjatywy edukacyjne zarówno te o zasięgu powiatowym, regionalnym, jak również ogólnopolskim i międzynarodowym.

Do najważniejszych projektów realizowanych w Szkołach Podstawowych w Gminie Krzyżanowice zaliczamy:

- „Laptop dla ucznia”;
- „Laptop dla nauczyciela”;
- „Poznaj Polskę”;
- „Laboratoria Przyszłości”;
- „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021 - 2025”;
- Wymiana uczniowska z Seeshaupt;
- „Emocjonalny i fizyczny dobrostan w byciu razem”;
- „#rePETujemy”;
- „Szkolny Klub Sportowy”.

Najważniejszymi programami i projektami realizowanymi przez gminne przedszkola były:

- „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021 - 2025”;
- „Kubusiowi przyjaciele natury”;
- „Kim będę”;
- „Kodowanie”;
- „Klucz do uczenia się”.

Laptop dla ucznia

6. REMONTY PLACÓWEK

W Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Zabełkowie zrealizowano zadanie: „Remont instalacji elektrycznej oraz pomieszczeń w piwnicy budynku Przedszkola w Zabełkowie wraz z dostosowaniem sanitariatów dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami”. Koszt zadania wyniósł: 151 141,00 zł. W Przedszkolu w Zabełkowie zostały również wyremontowane schody wejściowe do budynku na kwotę 49 200,00 zł. W związku z tym, że większość placówek oświatowych na terenie Gminy Krzyżanowice przeszła kompleksowe termomodernizacje, nie przeprowadzono innych większych prac remontowych. Nie wystąpiły również żadne znaczące koszty związane z awariami.

7. MIĘDZYKRAJOWE WYMIANY UCZNIÓW

❖ Wymiana uczniów z SP Chałupki i uczniów z niemieckiej, partnerskiej miejscowości Seeshaupt

Wymiana uczniów odbywa się od wielu lat. Koszt pokrywany jest z budżetu gminy, natomiast w roku 2023 odbyła się w ramach projektu „U mnie i u Ciebie”. Celem wydarzenia jest poznanie przez uczniów i ich opiekunów zwyczajów, historii, kultury i życia codziennego w kraju partnerskim oraz integrację uczestników wymiany z władzami lokalnymi w obu krajach. Wymiany odbywają się rokrocznie - co dwa lata nasi uczniowie goszczą w Niemczech, a co drugi rok my gościmy niemieckich uczniów na terenie naszej gminy.

❖ Wizyta uczniów z Węgier w SP Krzyżanowice - Emocjonalny i fizyczny dobrostan w byciu razem

W ramach krótkoterminowych mobilności transgranicznych 15 uczniów z Węgier wraz z 3 opiekunami odwiedziło 15 uczniów Szkoły Podstawowej w Krzyżanowicach. Było to możliwe dzięki środkom z Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego w ramach programu „Generacja” V4. Pozyskano 9 249,80 EUR.

Wymiana uczniów z Niemiec i Węgier

5. KULTURA

Z dniem 1 lipca 2023 roku w Gminie Krzyżanowice została utworzona instytucja kultury pod nazwą Gminny Ośrodek Kultury w Krzyżanowicach. Siedzibą nowopowstałej instytucji jest zrewitalizowany budynek byłej roszarni w Tworkowie. Celem działania GOK jest wykonywanie zadań własnych Gminy w zakresie organizowania i prowadzenia działalności kulturalnej na terenie gminy Krzyżanowice, poprzez tworzenie i upowszechnianie kultury i sztuki, turystyki, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej społeczeństwa, stworzenie możliwości kontaktu z wartościami kultury polskiej i światowej, rozpowszechnianie kultury muzycznej, teatralnej i turystyki.

Siedziba Gminnego Ośrodka Kultury - zrewitalizowany budynek dawnej roszarni

Gmina Krzyżanowice szczególny nacisk kładzie na rozwój społeczno-kulturalny mieszkańców oraz kultywowanie lokalnych tradycji i folkloru. W związku z tym kalendarz działań kulturalnych jest bardzo bogaty, a spotkania odbywają się cyklicznie i posiadają wieloletnie tradycje. Wydarzenia kulturalne kierowane są do różnych grup społecznych i wiekowych o różnych upodobaniach i potrzebach. Na stałe w obraz gminy wpisały się takie wydarzenia kulturalne jak:

- Tradycyjne Kiermasze Świąteczne;
- Koncert Poświęcony Pamięci Kompozytorów Franciszka Liszta i Ludwika van Beethovena;
- Dożynki gminy Krzyżanowice oraz w poszczególnych sołectwach
- Konkurs Gwary Śląskiej;
- Spotkania folklorystyczne „Kiszenie kapusty” i „Szkubanie piyrza”;
- Inauguracja Roku Kulturalnego;
- Koncert „Wieczór przy świecach”;
- Konkursy plastyczne, warsztaty rękodzieła, warsztaty wokalne;
- Spotkania wigilijne dla mieszkańców gminy.

Międzynarodowy Przegląd Teatrzyków

Konkurs Gwary Śląskiej

Przeгляд Koled i Pastoralek

Spotkanie przy choince

Spotkanie folklorystyczne „Kiszenie kapusty”

Spotkanie folklorystyczne „Szkubanie piyrza”

Międzynarodowy Festiwal Orkiestr Dętych Gminy Krzyżanowice

Doceniając aktywność naszych mieszkańców co roku przyznawane są nagrody w dziedzinie kultury.

W roku 2023 Nagrodą obdarowano **Wielkanocną Procesję Konną w Bieńkowicach** - nagroda przyznana za upowszechnianie oraz rozwój kultury i unikatowej tradycji naszego regionu, wyjątkową dbałość o niematerialne dziedzictwo kulturowe Gminy Krzyżanowice, a także zaangażowanie i wszelkie działania związane z kultywowaniem Wielkanocnych Procesji Konnych w Bieńkowicach.

Inauguracja roku Kulturalnego Gminy Krzyżanowice - nagrodzenie Wielkanocnej Procesji Konnej

Gmina finansuje działalność zespołów artystycznych, tanecznych i orkiestry, w których dzieci, młodzież i dorośli rozwijają swoje talenty i wrażliwość artystyczną.

1. ZESPÓŁ TANECZNY „UŚMIECH”

Zespół Taneczny „Uśmiech” w ubiegłym roku obchodził jubileusz 35-lecia istnienia. Został założony w 1988 roku, od tego czasu działa pod kierunkiem Ilony Świerczek. W 2023 roku największe sukcesy zespół osiągnął podczas takich wydarzeń jak:

- Mistrzostwa Regionu Południowo-Zachodniego ZSM, Piekary Śląskie;
- Mistrzostwa Polski Związku Sportowego Mażoretek, Dąbrowa Górnicza;
- X Jubileuszowy Ogólnopolski Festiwal Tańca VIVERSO 2023, Rybnik;
- IV Światowy Puchar Mażoretek 2023, Ostrava/Czechy.

Zespół Uśmiech podczas występów

2. ORKIESTRA DĘTA GMINY KRZYŻANOWICE

Orkiestra Dęta Gminy Krzyżanowice na lokalnej scenie kulturalnej działa już od 2008 roku, pod dyrekcją Krzysztofa Fulneczka. W roku 2023 zrealizowała wiele koncertów dla całego regionu. Popis swoich umiejętności muzycy dali tradycyjnie podczas Kiermaszów, Koncertu Noworocznego czy Dożynek powiatowo-gminnych.

Orkiestra Dęta Gminy Krzyżanowice

3. WSPÓŁPRACA Z GMINAMI PARTNERSKIMI

Gmina współpracuje z ośmioma gminami partnerskimi, z którymi ma podpisane umowy partnerskie. Należą do nich czeskie gminy Piszcz, Szylczowice i Hać oraz miasto Bogumin, a także węgierska gmina Ratka, niemieckie Seeshaupt, austriackie Aschach oraz rumuńskie Bildeg. Realizowana jest ożywiona współpraca w dziedzinie kultury, sportu, wymiany doświadczeń, tradycji i folkloru oraz wspólnych działań szkół i przedszkoli.

4. AKTYWNOŚĆ ORGANIZACJI

Mieszkańcy gminy Krzyżanowice zrzeszeni są w organizacjach społecznych takich jak: Ochotnicze Straże Pożarne, kluby sportowe - Ludowe Kluby Sportowe, Koło Wędkarskie, Koło Pszczelarskie, kluby DFK, Koła Emerytów Rencistów i Inwalidów w Krzyżanowicach, Chatupkach i Tworkowie, a także Koła Gospodyń Wiejskich w każdej miejscowości gminy Krzyżanowice, tj. w Bieńkowicach, Bolesławiu, Tworkowie, Owsiszczach, Nowej Wiosce, Krzyżanowicach, Roszkowie, Rudyszwałdzie, Zabełkowie i Chatupkach. Panie aktywnie uczestniczą w życiu społeczno-kulturalnym gminy Krzyżanowice. Włączają się w organizację działań kulturalnych, dbają o lokalne tradycje, reprezentują gminę podczas imprez zewnętrznych.

Kiermasz Wielkanocny

Babski Comber

5. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ

Sieć biblioteczną w Gminie Krzyżanowice tworzą:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Krzyżanowicach
- Filia Biblioteczna w Tworkowie
- Filia Biblioteczna w Zabełkowie
- Filia Biblioteczna w Chałupkach
- Filia Biblioteczna w Bieńkowicach.

Do udanych przedsięwzięć biblioteki należy zaliczyć udział w ogólnopolskim konkursie organizowanym przez blog parentingowy PRZYSTANEK RODZINKA gdzie biblioteka otrzymała wyróżnienie w II Edycji Ogólnopolskiej Akcji **Biblioteka Przyjazna Dzieciom** oraz wyróżnienie w **Ogólnopolskim Konkursie „Czytam sobie” 10 lat. GBP w Krzyżanowicach** znalazła się w gronie **10 zwycięskich szkół i bibliotek z całego kraju** za przeprowadzone zajęcia plastyczno-edukacyjne dla dzieci, inspirowane książkami z serii "Czytam sobie".

Działalność biblioteki służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych i informacyjnych mieszkańców gminy, upowszechnianiu wiedzy, nauki i kultury.

Gminna Biblioteka Publiczna w Krzyżanowicach prowadzi szeroką działalność popularyzatorską, której podstawowym celem jest zapoznanie społeczeństwa z zakresem tematycznym zbiorów oraz różnorodnością usług bibliotecznych. Ponadto, podejmujemy inicjatywy zmierzające do zaktywizowania lokalnego środowiska pod względem kulturalnym, oświatowym i intelektualnym - stosując w tym celu różnorodne formy pracy z czytelnikiem.

Swoją działalność biblioteka prowadzi samodzielnie, jak również we współpracy z innymi instytucjami oświatowymi i kulturalnymi, działającymi na terenie Gminy Krzyżanowice.

Imprezy kulturalne organizowane przez bibliotekę to nie tylko budowanie wartościowej i atrakcyjnej dla mieszkańców oferty, ale również działalność związana z promocją czytelnictwa.

Gminna Biblioteka prowadzi wiele akcji promujących czytelnictwo, warsztatów i lekcji bibliotecznych m.in.:

- Ogólnopolska Akcja *Czytanie na Polanie*;
- Czytamy z Sercem - Wydarzenie promujące czytelnictwo z okazji Ogólnopolskiego Dnia Głośnego Czytania i Światowego Dnia Serca;
- Tata też czyta;
- Patroni roku: Mikołaj Kopernik, Aleksander Fredro.

Przy bibliotece działają 2 kluby czytelnicze:

- w Filii Bibliotecznej w Tworkowie Klub Malucha - spotkania odbywają się raz w tygodniu;
- w Filii Bibliotecznej w Chałupkach DKK - Dyskusyjny Klub Książki - spotkania odbywają się raz w miesiącu.

Biblioteka realizuje projekty na rzecz rozwoju i popularyzacji czytelnictwa:

- umożliwiła swoim czytelnikom darmowy dostęp do bazy e-booków oraz audiobooków Empik;
- posiada dostęp do darmowej wypożyczalni *Academica*, która umożliwia korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej;
- biblioteka wzięła udział w kolejnej edycji akcji ogólnopolskiej kampanii promującej czytelnictwo MAŁA KSIĄŻKA - WIELKI CZŁOWIEK - skierowanej dla dzieci w wieku 3-6 lat;
- biblioteka przystąpiła do projektu: „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek” z programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Biblioteki Narodowej;
- w październiku 2022 roku Biblioteka otrzymała dofinansowanie na realizację projektu „Moje miejsce na Ziemi” - „Kamishibai - teatr w Bibliotece - Fundacja Orlen.

STATYSTYKA

STRUKTURA KSIĘGOZBIORU			
Ogółem	Literatura piękna dla dzieci	Literatura piękna dla dorosłych	Literatura popularnonaukowa i naukowa
86745	16510	19430	12735

Źródło: opracowanie własne

W 2023 r. Biblioteki zarejestrowały 1370 czytelników, co stanowi:

Struktura czytelników wg wieku

Do 5 lat	6-12 lat	13-15 lat	16-19 lat	20-24 lat	25-44 lat	45-60 lat	Powyżej 60 lat	Razem
134	330	94	88	51	253	209	211	1370

Źródło: opracowanie własne

Struktura czytelników wg zajęcia

Czytelnicy uczący się	Czytelnicy pracujący	Pozostali czytelnicy
661	433	276

Źródło: opracowanie własne

W 2023 r. biblioteki zarejestrowały 23 348 wypożyczeń książek, w tym:

- literatury pięknej dla dzieci - 10 043 woluminów,
- literatury pięknej dla dorosłych - 11 593 woluminów,
- literatury popularnonaukowej - 1 712 woluminów.

6. TURYSTYKA, ZABYTKI, REKREACJA I SPORT

Gmina wspiera zabytki udzielając licznych dotacji na zadania z zakresu ich ochrony. W ostatnim roku z budżetu gminy przeznaczono na ten cel 150 tys. zł. Pięć Parafii otrzymało po 30 000,00 zł na prace konserwatorskie przy obiektach sakralnych.

Uroczyste podpisanie umów dotacyjnych

- Parafii p.w. św. Jadwigi w Bolesławiu na wykonanie izolacji przeciwwilgociowej ściany kościoła w Bolesławiu w wysokości 30.0000,00 zł;
- Parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Owsiszczech na renowację obrazu oraz wymianę drzwi wewnętrznych i zewnętrznych w budynku kościoła w Owsiszczech w wysokości 30.000,00 zł;
- Parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Roszkowie na remont organów w kościele parafialnym w wysokości 30.000,00 zł;
- Parafii p.w. św. Anny w Chałupkach na remont elewacji budynku kościoła w wysokości 30.000,00 zł;
- Parafii p.w. Świętych Apostołów Piotra i Pawła na renowację - malowanie elewacji zewnętrznej kościoła p.w. św. Urbana w Tworkowie w wysokości 30.000,00 zł

Ponadto Gmina pozyskała dofinansowanie w wysokości 1 377 940,00 zł w formie dotacji na inwestycje w zabytki sakralne zlokalizowane na terenie naszej gminy, w tym 980 tys zł na renowację budynku bramnego w Krzyżanowicach

WYDARZENIA O CHARAKTERZE TURYSTYCZNYM

- Wielkanocna Procesja Konna;
- Jarmark na granicy Chatupki - Bohumin;
- Międzynarodowy Zlot Pojazdów Zabytkowych w Zabetkowie;
- Otwarcie Meandrów rzeki Odry - spływ kajakowy;
- Festiwal Orkiestr Dętych w Tworkowie;
- Rajd rowerowy „Szlakiem zamków i pałacy”;
- XIV Międzynarodowe i XVII Powiatowe Zawody Sikawek Konnych w Bieńkowicach;
- Wernisaż i wystawa "Miasto Kołobrzeg" Herberta Berlika;
- Rajd rowerowy z firmą ALAS Utex;
- Wystawa z okazji 100-lecia zjednoczonego Łowiectwa w Wozowni przy Ruinach Zamku w Tworkowie;

Jarmark na granicy Chatupki - Bohumin

Rajd rowerowy „Szlakiem zamków i pałacy”

Otwarcie Meandrów rzeki Odry - sptyw kajakowy

Wernisaż i wystawa "Miasto Kołobrzeg"
Herberta Berlika

Koncert Poświęcony Pamięci L. van Beethovena
i F. Liszta w wykonaniu Filharmonii Śląskiej

Wystawa z okazji 100-lecia zjednoczonego Łowiectwa
w Wozowni przy Ruinach Zamku w Tworkowie

7. ZREALIZOWANE INWESTYCJE

Gmina Krzyżanowice w 2023 roku przeprowadziła szereg działań inwestycyjnych i remontowych, wszystko zawsze z myślą o poprawie życia mieszkańców naszej społeczności. Poniżej prezentujemy wykaz zrealizowanych zadań z podziałem na sołectwa.

BIEŃKOWICE	
Kontynuacja remontu chodnika przy ul. Odrzańskiej w Bieńkowicach - fundusz sołecki	50 281,60
Doposażenie placu zabaw w sołectwie Bieńkowice	87 000,00

BOLESŁAW	
Utwardzenie nawierzchni sięgacza ul. Głównej w Bolesławiu	36 467,04
Wymiana grzejników w budynkach komunalnych w Bolesławiu	63 347,37
Termomodernizacja budynku Przedszkola w Zabelkowie wraz z wymianą źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Krzyżanowice - wymiana źródła ciepła w budynku przedszkola	49 200,00
Termomodernizacja budynku Przedszkola w Zabelkowie wraz z wymianą źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Krzyżanowice - wymiana źródła ciepła w Świetlicy w Bolesławiu	24 477,00

TWORKOW	
Modernizacja basenu sportowo-rekreacyjnego w Tworkowie, podniesienie potencjału sportowo-turystycznego gminy Krzyżanowice. Zadanie realizowane na podstawie dokumentacji pn.: Rewitalizacja i rozbudowa basenu w Tworkowie.	19 925 421,36
„Rewitalizacja budynku byłej Roszarni w Tworkowie w ramach projektu „Szlakiem rodów Eichendorffów, Rothschildów i Reitswiczów” - Przebudowa i adaptacja budynku dawnej roszarni na Centrum Turysty”	7 265 659,83
Zagospodarowanie terenu przy budynku SPZLA w Tworkowie	149 970,05
Budowa zadaszenia trybun na boisku LKS przy ulicy Głównej w Tworkowie - etap III - fundusz sołecki	60 997,10
Wykonanie ogrodzenia terenu działek nr 812/1, 812/4, 814/1, 814/2 zlokalizowanych w Tworkowie przy ulicy Parkowej	55 533,17
Budowa zasilania w energię elektryczną stanowisk kamperowych - teren komunalny gminy	9 840,00
Uporządkowanie i utwardzenie działki przy ul. Parkowej w Tworkowie	135 831,48
Modernizacja dachu budynku komunalnego - OSP w Tworkowie polegająca m. in. na wymianie pokrycia dachowego	149 913,43
Wymiana opraw sodowych na oprawy LED na ulicy Dzierżona w miejscowości Tworków	14 145,00

OWSISZCZE	
Remont pomieszczeń na parterze świetlicy wiejskiej w Owsiszczach - fundusz sołecki	47 969,76
Termomodernizacja budynku Przedszkola w Zabetkowie wraz z wymianą źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Krzyżanowice - wymiana źródła ciepła w świetlicy w Owsiszczach	18 327,00
Termomodernizacja budynku Przedszkola w Zabetkowie wraz z wymianą źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Krzyżanowice - wymiana źródła ciepła w przedszkolu w Owsiszczach	48 216,00

KRZYŻANOWICE	
Zagospodarowanie terenu placu zabaw przy Przedszkolu w Krzyżanowicach w związku z realizacją zadania pn. "Doposażenie placu zabaw znajdującego się na terenie Przedszkola w Krzyżanowicach - fundusz sołecki	11 941,00
Wymiana urządzenia zabawowego dla dzieci w ramach realizacji zadania pn. "Doposażenie placu zabaw znajdującego się na terenie Przedszkola w Krzyżanowicach" - fundusz sołecki	37 790,52
Wymiana drzwi zewnętrznych w budynku komunalnym przy ulicy Łąkowej	5 658,00
Wykonanie prac remontowych rowu melioracyjnego - działki nr 770/1 i 769 w Krzyżanowicach	12 700,00
Przebudowa przyłącza sanitarnego budynku Przedszkola w Krzyżanowicach	113 533,07
Wymiana części okien w budynku Urzędu Gminy w Krzyżanowicach	21 990,23
Wymiana trybun na boisku LKS w Krzyżanowicach	80 000,00
Wykonanie utwardzeń na terenie komunalnym gminy działka 340 w Krzyżanowicach	18 331,27
Termomodernizacja budynku Przedszkola w Zabetkowie wraz z wymianą źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Krzyżanowice - wymiana źródła ciepła w Szkole Podstawowej w Krzyżanowicach	1 280 430,00

NOWA WIOSKA	
Budowa wewnętrznej instalacji gazu dla istniejącego budynku Przedszkola	50 350,00
Budowa wewnętrznej instalacji gazu w mieszkaniu w Nowej Wiosce	24 000,00

ROSZKÓW	
Doposażenie Ochotniczej Straży Pożarnej w sołectwie Roszków- zakup szafy do suszenia węży i ubrań pożarniczych	31 131,30
Montaż śniegochronów na budynku komunalnym w Roszkowie	8 630,68
Usunięcia kolizji energetycznej przy ul. Słonecznej	73 062,00

RUDYSZWAŁD	
Utwardzenie pobocza ul. Zagumnie w Rudyszwałdzie - fundusz sołecki	41 208,75
Remont dachu budynku komunalnego - mieszkalnego zlokalizowanego w Rudyszwałdzie przy ulicy Granicznej 22	41 960,60
Wymiana urządzenia zabawowego przy budynku CIAS - fundusz sołecki	7 239,17

ZABELKÓW	
Termomodernizacja budynku Przedszkola w Zabelkowie wraz z wymianą źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Krzyżanowice	1 414 500,00
FS Utwardzenie pobocza na ul. Spacerowej w Zabelkowie wraz z odprowadzeniem wód opadowych - etap III	57 137,73
Utwardzenie terenu działki nr 702 w Zabelkowie - teren przedszkola	83 427,07

CHAŁUPKI	
Modernizacja infrastruktury drogowej w gminie Krzyżanowice poprzez przebudowę dróg w sołectwie Chałupki i Zabełków - Polski Ład	8 376 155,00
Wykonanie zadaszania trybun zlokalizowanych na terenie Wiejskiego Centrum Wypoczynku i Rekreacji w Chałupkach - fundusz sołecki	50 707,80
Modernizacja oświetlenia boiska sportowego KS Kolejarz Chałupki przy ulicy Powstańców Śląskich	143 910,00

**SUMA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH, ZADAŃ WYMIENIONYCH
W POWYŻSZYCH TABELACH WYNOŚI**

40 243 377,20 ZŁ

Poniżej przedstawiamy uszczegółowienie wybranych inwestycji.

INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ REKREACYJNĄ

❖ **BASEN W TWORKOWIE**

W ramach realizacji zadania „Przebudowa basenu sportowo-rekreacyjnego w Tworkowie - podniesienie potencjału sportowo-turystycznego gminy Krzyżanowice” powstał **Park wodny „Pod Zamkiem”**.

Gmina Krzyżanowice w ramach I edycji pilotażowego naboru do Rządowego Funduszu Polski Ład - Programu Inwestycji Strategicznych otrzymała na to zadanie 13,5 mln zł.

W związku z dużym kosztem własnym, Wójt rozpoczął poszukiwania możliwości pozyskania dodatkowego dofinansowania kosztów i prosił lokalnych parlamentarzystów o rozważenie w Ministerstwie Finansów możliwości dopuszczenia wykorzystania przyznanej Gminie Krzyżanowice subwencji na realizację tego zadania w części dot. kanalizacji.

Wówczas zaktualizowany został katalog możliwych do wykonania w ramach subwencji zadań, tak, że Gmina mogła wykorzystać otrzymane środki na usuwanie i oczyszczanie ścieków przy przebudowie basenu. Ostatecznie, Gmina otrzymała subwencję w wysokości 5 186 000,00 zł na zadania w zakresie usuwania i oczyszczania ścieków.

W ramach zadania przebudowano istniejący basenu w obrysie jego niecki, wydzielono część rekreacyjną i pływaką; wykonano brodzik dla dzieci oraz tzw. wodny plac zabaw z atrakcjami wodnymi; zespół zjeżdżalni wodnych przy basenie głównym. Wybudowano zaplecze socjalne i technologiczne dla obsługi basenu; wykonano boisko do gry w siatkówkę plażową; zagospodarowano teren i wyposażono w elementy małej architektury.

Wartość zadania: 19 132 430,17 zł

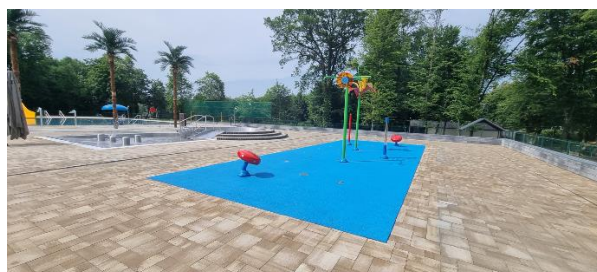
Dofinansowanie: 17 255 962,81 zł

Stan techniczny basenu przed przystąpieniem do realizacji zadania

Zdjęcia z przebiegu budowy

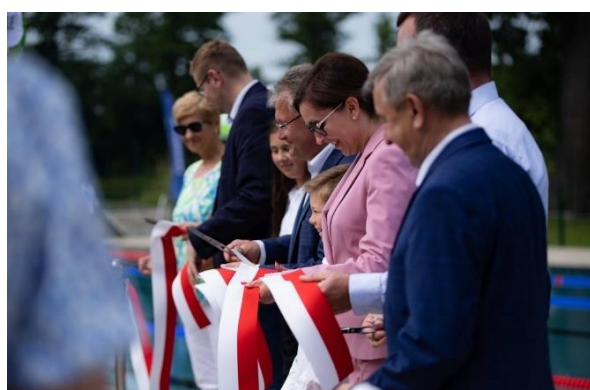

Basen po wykonaniu przebudowy

Wielkie otwarcie zmodernizowanego basenu, który oficjalnie nazwany został **Park Wodny „Pod Zamkiem”** odbyło się 30 czerwca 2023 roku. Było oficjalne otwarcie, przecięcie wstęgi, uruchomienie atrakcji wodnych i wmurowano pamiątkową Kapsułę Czasu na terenie Parku.

Historia budowy jest zaskakująco krótka. 30 maja 2022 roku przekazano placu budowy a już 26 czerwca 2023 roku - odbiór końcowy. Proces budowlany trwał tylko 382 dni - tj. 12 miesięcy i 17 dni.

Zdjęcia z oficjalnego otwarcia obiektu 30 czerwca 2023 roku

Park wodny „Pod zamkiem” w sezonie letnim

Należy również dodać, iż aby zagwarantować prawidłowy przebieg procesu budowlanego oraz zapewnić bezpieczeństwo energetyczne dla nowopowstałej infrastruktury basenowej, Gmina zobligowana była do poniesienia kosztów związanych z realizacją zadań:

- Opracowanie dokumentacji technicznej oraz budowa przyłącza energetycznego w Tworkowie - zabezpieczenie potrzeb energetycznych infrastruktury basenowej - kwota umowy z wykonawcą - 379 309,86 zł;
- Pełnienie kompleksowego nadzoru inwestorskiego nad zadaniem pn.: Modernizacja basenu sportowo-rekreacyjnego w Tworkowie, podniesienie potencjału sportowo-turystycznego gminy Krzyżanowice. Zadanie realizowane na podstawie dokumentacji pn.: Rewitalizacja i rozbudowa basenu w Tworkowie - 194 955,00 zł

INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ

❖ REWITALIZACJA BUDYNKU ROSZARNI

Rewitalizacja budynku byłej Roszarni w Tworkowie w ramach projektu „Szlakiem rodów Eichendorffów, Rothschildów i Reiszwiczów” - Przebudowa i adaptacja budynku dawnej roszarni na Centrum Turysty.

- Wniosek o dofinansowanie

Rada Gminy Krzyżanowice w 2016 roku, podjęła decyzję o podjęciu działań mających na celu rewitalizację tego obiektu.

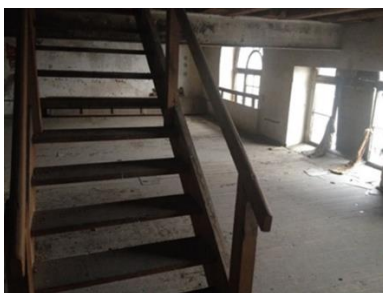
Pierwszy wniosek o dofinansowanie, został złożony w 2017 i z uwagi na niską alokację środków, znalazł się na liście rezerwowej.

Po konsultacjach wniosku w WST w Ołomuńcu i potwierdzeniu nowej alokacji środków w Programie, wniosek został ponownie złożony w 2018 roku jednak nie uzyskał dofinansowania.

Dzięki determinacji Władz Gminy Krzyżanowice, Komitet Monitorujący w 2019 roku, podjął decyzję, aby dofinansowanie otrzymał wniosek złożony pierwotnie - który znajdował się na liście rezerwowej (z pierwszego naboru).

W czasie realizacji zadania inwestycyjnego, jeszcze dwukrotnie Wójt Gminy Krzyżanowice, wnioskował o zwiększenie kwoty dofinansowania zadania.

Ostatecznie, wartość dofinansowania to 5 665 699,00 zł (wzrost od pierwotnie przyznanego dofinansowania wynosi 1 553 853,34 zł).

Zdjęcia obiektu przed przystąpieniem do prac

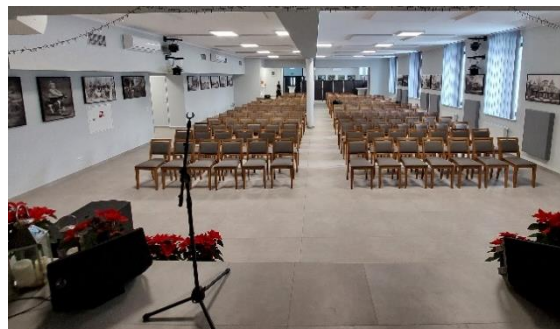

Zdjęcia z przebiegu prac budowlanych

Zadanie polegało na kompleksowej rewitalizacji obiektu z przeznaczeniem na przestrzeń wystawiennicze oraz infrastrukturę dla turystów.

- wymiana pokrycia dachu, wzmocnienie fundamentów, wykonanie elewacji;
- budowa wewnętrznej windy;
- przystosowanie budynku do korzystania przez osoby z niepełnosprawnościami;
- montaż nowej stolarki okiennej i drzwiowej;
- wykonanie wszystkich robót wykończeniowych - w tym m.in.: tynkowanie, malowanie, wykonanie wylewek, posadzek;
- wykonanie nowej kotłowni gazowej, instalacji fotowoltaicznej, instalacji teletechnicznych; wentylacji mechanicznej i klimatyzacji w części budynku;
- wykonanie robót zewnętrznych - utwardzenie terenu, wykonanie miejsc postojowych, zjazdów.

Zakres prac dodatkowych: wymiana konstrukcji więźby dachowej, wzmocnienia gruntów słabonośnych, prace elektryczne, roboty dodatkowe związane z aranżacją pomieszczeń na piętrze.

Była roszarnia po przebudowie - obecnie siedziba Gminnego Ośrodka Kultury

INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ SPORTOWĄ

W 2023 roku zostało wykonane zadanie trybun na boisku LKS w Chatupkach oraz w Tworkowie. Posadowiono również nowe trybuny na boisku w Krzyżanowicach. Inwestycje zapewniają miejsca siedzące dla kibiców podczas rozgrywek piłkarskich oraz innych imprez kulturalnych i sportowych organizowanych na tych klubowych boiskach.

*Zadaszenie trybun
KS Kolejarz Chatupki*

Trybuny LKS Krzyżanowice

Trybuny LKS Tworków

Ponadto na terenie boiska sportowego KS KOLEJARZ Chatupki zostało wybudowane oświetlenie. Realizacja zadania przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa użytkowników obiektu podczas wieczornych treningów.

Boisko KS Kolejarz Chatupki po wykonaniu oświetlenia

INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ DLA DZIECI

Nowe place zabaw zostały zamontowane w obejściach przedszkolnych placówek w Krzyżanowicach i Bieńkowicach. Dzieci będą mogły aktywnie spędzać czas na świeżym powietrzu.

Nowa infrastruktura pozwoli naszym najmłodszym mieszkańcom na zabawę, przyczyniając się jednocześnie do doskonalenia wzorców ruchowych i nabywania większej świadomości swojego ciała.

Krzyżanowice

Bieńkowice

INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ OŚWIATOWĄ

❖ TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU PRZEDSZKOŁA W ZABELKOWIE

Przedszkole w Zabelkowie przeszło głęboką termomodernizację polegającą m.in. na dociepleniu ścian, dachów wymianie stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej, wykonaniu izolacji piwnic, wymianie instalacji elektrycznej wraz z oświetleniem na energooszczędne

(oświetlenie wewnętrzne i zewnętrzne), wymianie instalacji c.o. oraz ogólnych pracach remontowo - budowlanych placówek.

Przedszkole w Zabelkowie po termomodernizacji

❖ WYMIANA ŹRÓDEŁ CIEPŁA

Wszystkie placówki oświatowe na terenie gminy mają ekologiczne źródła ciepła. Rok 2023 to rok, w którym dokonano wymian źródeł ciepła w szkole w Krzyżanowicach, przedszkolach w Nowej Wiosce, Bolesławiu oraz w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Owsiszczach.

Wszystkie te inwestycje zostały wykonane przy współfinansowaniu środków zewnętrznych.

Szkoła Podstawowa w Krzyżanowicach - tutaj zamontowano 4 absorpcyjne, powietrzne pompy ciepła zasilane gazem oraz dwa kotły gazowe.

8. INFRASTRUKTURA DROGOWA

Gmina Krzyżanowice posiada ok. 86 km dróg gminnych. Drogi te są stale remontowane i modernizowane. Stan dróg i ich standard jest z roku na rok coraz wyższy i oceniany jako dobry oraz bardzo dobry. Potrzeby w zakresie remontów dróg są stale monitorowane, a drogi na bieżąco remontowane. Gmina każdego roku w miarę możliwości finansowych prowadzi inwestycje związane z przebudową dróg. Równocześnie staramy się wpływać na poprawę stanu technicznego i bezpieczeństwa na drogach wyższej kategorii. Gmina każdego roku udziela pomocy finansowej na remont dróg powiatowych znajdujących się na naszym terenie.

- Łączne nakłady w 2023 r. na drogi to **3 084 980,55 zł**
- Łączna długość przebudowanych w 2023 r. dróg gminnych i powiatowych: **8,47 km** (część dróg jest jeszcze w trakcie prac, które zakończone zostaną w 2024 r.)
- Łączna długość przebudowanych chodników w 2023 r.: **346 m**

W 2023 roku przebudowano łącznie 8,82 km w tym:

- 4,28 km dróg powiatowych: Tworków - Bolesław, Bieńkowice ul. Bojanowska
- 4,19 km dróg gminnych: Modernizacja infrastruktury drogowej Chatupki i Zabełków, Bolesław sięgacz ul. Głównej, Zabełków ul. Rudyszwałdzka,
- 346 m chodników: Bieńkowice ul. Odrzańska, Tworków odcinek od DK45 do ul. Kopernika, Rudyszwałd ul. Zagumnie, Zabełków ul. Spacerowa.

W 2023 roku pozyskano następujące dofinansowania do przebudowy/remontu dróg gminnych:

- Remont ul. Poprzecznej w Krzyżanowicach w wysokości **476 405,45 zł**, w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,
- Przebudowa ul. Rzemieślniczej i Wojnowskiej w Bieńkowicach w wysokości **1 950 246,00 zł**, w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,
- Modernizacja infrastruktury drogowej w Gminie Krzyżanowice w wysokości **6 080 000,00 zł**, w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja ósma.

Realizacja powyższych zadań odbędzie się w roku 2024.

Dobra współpraca daje dobre efekty

Gmina Krzyżanowice wraz z Powiatem Raciborskim zrealizowała w 2023 r. następujące inwestycje:

- ❖ Modernizacja odcinka ul. Bojanowskiej w Bieńkowicach na trzech odcinkach: od DK 45 do tzw. ronda na skrzyżowaniu z drogami gminnymi ul. Rzemieślniczą i Młyńską oraz od w/w ronda do ul. Zachodniej oraz od ul. Zachodniej do dz. nr 104/2. W ramach zadania

wymieniono nawierzchnię jezdni na odcinku ok. 760 m, częściowo wymieniono krawężniki, a także wykonano niezbędne roboty towarzyszące.

Wartość inwestycji wyniosła: 639 949,85 zł

środki Gminy: 455 661,50 zł

udział Powiatu: 184 288,35 zł

- ❖ Modernizacja odcinka drogi powiatowej nr 3516S w Tworkowie polegającej na wykonaniu chodnika przy ul. Głównej - od skrzyżowania z ul. Kopernika do skrzyżowania z ul. Nową przy drodze krajowej nr 45. W ramach zadania wykonano ok 34 m chodnika z kostki brukowej.

Wartość inwestycji wyniosła: 20 209,01 zł

środki Gminy: 15 157,58 zł

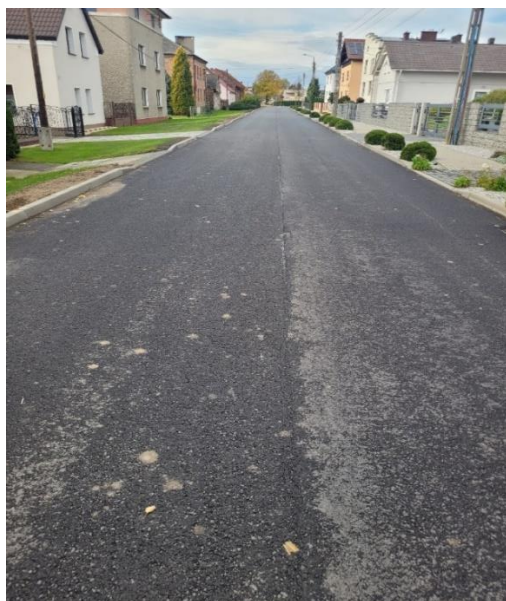
udział Powiatu: 5 051,43 zł

- ❖ Przebudowa drogi powiatowej nr 3529S na odcinku od DK 45 w Tworkowie do początku obszaru zabudowanego Borucina. Zakończenie w roku 2024. W ramach zadania przebudowano odcinek drogi o długości 3 519 m, w części przebudowa pełnej konstrukcji jezdni, w części przebudowa nawierzchni jezdni oraz w części jej poszerzenie, przebudowa skrzyżowań, zjazdów z drogi, wykonanie nowych oraz przebudowa istniejących chodników, przebudowa lub remont elementów odwodnienia, remont istniejących przepustów pod jezdnią i zjazdami, remont istniejących rowów, profilowanie skarp i odmulanie, zabudowa oświetlenia przejść dla pieszych wraz z oznakowaniem.

W 2022 r. podpisano umowę na realizację zadania. Udział Gminy wynosi 2 000 000,00 zł (z czego 1 100 000,00 zł został przekazany w 2023 r., a 900 000,00 zł zostanie przekazane w 2024 r).

Planowany koszt całego zadania: 21 853 406,00 zł

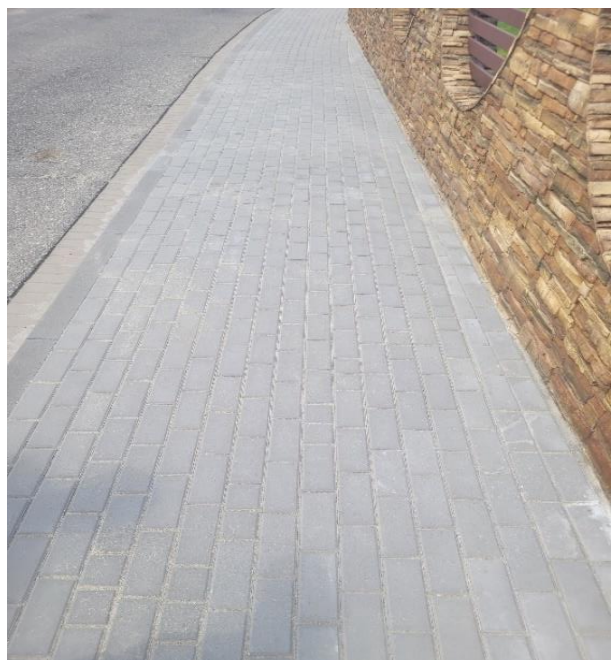
Dofinansowanie: Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg 10 926 703,00 zł.

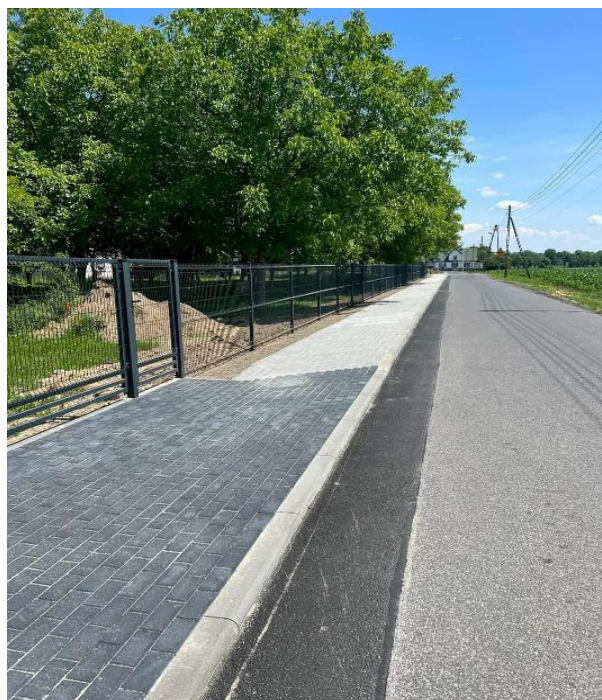
Bieńkowice ul. Bojanowska

Utwardzenie pobocza ul. Zagumnie w Rudyszwałdzie

Kontynuacja remontu chodnika przy ul. Odrzańskiej w Bierkowicach

*Utwardzenie poboczy na ul. Spacerowej w Zabetkowie wraz z odprowadzeniem wód opadowych - etap III
- zdjęcie przed i po realizacji*

*„Modernizacja infrastruktury drogowej, poprzez przebudowę dróg w sołectwach Chałupki i Zabetków”
Chałupki - w trakcie prowadzonych prac ul. Zabetkowska, Zabetków - ul. Spacerowa*

9. FUNDUSZ SOŁECKI ORAZ ŚRODKI SOŁECKIE

Fundusz sołecki w Gminie Krzyżanowice

W budżecie Gminy Krzyżanowice przeprowadzane są również inwestycje w poszczególnych sołectwach, które realizowane są w ramach środków tzw. Funduszu sołeckiego, czyli ze środków budżetu gminy, zgodnie z założeniami planu społeczno-gospodarczego i muszą być spójne z nimi i polityką urzędu. Każde sołectwo ma do dyspozycji określoną kwotę, wyliczoną w oparciu o liczbę mieszkańców sołectwa. Fundusz daje mieszkańcom możliwość współdecydowania o kierunku zmian w gminie, to także źródło wiedzy o potrzebach mieszkańców i ważny element budowania społeczeństwa obywatelskiego. Fundusz sołecki to środki finansowe wyodrębnione w budżecie Gminy Krzyżanowice, o których częściowy zwrot, ubiegamy się do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach. Przyznawanie środków poszczególnym sołectwom na dany rok budżetowy poprzedzone jest podjęciem stosownej uchwały danego sołectwa o realizacji zadania oraz złożeniem stosownych dokumentów do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Lp.	Nazwa sołectwa	Wysokość środków przypadających na dane sołectwo
1.	Bieńkowice	50 708,00 zł
2.	Bolesław	34 177,19 zł
3.	Chatupki	50 708,00 zł
4.	Krzyżanowice	50 708,00 zł
5.	Nowa Wioska	26 723,11 zł
6.	Owsiszczce	47 969,76 zł
7.	Roszków	31 134,71 zł
8.	Rudyszwałd	47 057,02 zł
9.	Tworków	50 708,00 zł
10.	Zabetków	50 708,00 zł
		440 601,79 zł

Źródło: opracowanie własne

W ramach wydatków Funduszu sołectkiego przypadającego dla sołectw w 2023 roku, zrealizowano następujące zadania:

Dział / Rozdział	Sołectwo / Nazwa realizowanego zadania	Kwota	Wykonanie
600	Transport i łączność	142 624,75	142 198,35
60016	Drogi publiczne i gminne	142 624,75	142 198,35
	RUDYSZWAŁD - Utwierdzenie pobocza ul. Zagumnie w Rudyszwałdzie	41 208,75	41 208,75
	ZABELKÓW - Utwardzenie poboczy na ul. Spacerowej w Zabelkowie wraz z odprowadzeniem wód opadowych - ETAP III	50 708,00	50 708,00
	BIENKOWICE - Kontynuacja remontu chodnika na ul. Odrzańskiej w Bieńkowicach	50 708,00	50 281,60
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	31 134,71	31 131,30
75412	Ochotnicze straże pożarne	31 134,71	31 131,30
	ROSZKÓW - Dopuszenie Ochotniczej Straży Pożarnej w sołectwie Roszków	31 134,71	31 131,30
801	Oświata i wychowanie	50 708,00	50 684,35
80104	Przedszkola	50 708,00	50 684,35
	KRZYŻANOWICE Dopuszenie placu zabaw znajdującego się na terenie przedszkola w Krzyżanowicach (zagospodarowanie i wymiana urządzenia zabawowego)	50 708,00	50 684,35
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	117 456,57	117 365,61
90095	Pozostała działalność	117 456,57	117 365,61
	BOLESŁAW - Zakup wyposażenia potrzebnego do organizacji imprez plenerowych, utrzymania zieleni oraz promocji sołectwa Bolesław	34 177,19	1849,34
	BOLESŁAW - Zakup kosiarki do koszenia terenów zielonych na terenie sołectwa Bolesław		16000,00
	BOLESŁAW - Zakup 20 kompletów zestawów biesiadnych (ławek i stołów)		12275,40
	BOLESŁAW - Zakup iluminacji świątecznej "Wesołych Świąt"		4046,70
	NOWA WIOSKA - Zakup wyposażenia potrzebnego do organizacji imprez plenerowych oraz promocji sołectwa Nowa Wioska	26 723,11	4326,35
	NOWA WIOSKA - Zakup iluminacji świątecznej do promocji sołectwa Nowa Wioska		16992,00
	NOWA WIOSKA - Zakup 5 kompletów zestawów biesiadnych (ławek i stołów)		3068,85
	NOWA WIOSKA - Zakup gabloty informacyjno-promocyjnej		2250,90
	CHAŁUPKI - Zadaszenie trybun zlokalizowanych na terenie WCWiR w Chatupkach	50 708,00	50707,80
	RUDYSZWAŁD - Wymiana urządzenia zabawowego przy budynku CIAS w Rudyszwałdzie (Wartość zadania: 7239,17 zł tj. fundusz sołectki + środki sołectkie)	5 848,27	5848,27
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	47 969,76	47 969,76
92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	47 969,76	47 969,76
	OWSISZCZE - Remont pomieszczeń na parterze świetlicy wiejskiej w Owsiszczach	47 969,76	47 969,76

926	Kultura fizyczna	50 708,00	50 708,00
92605	Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu	50 708,00	50 708,00
	TWORKÓW - Budowa zadaszenia trybun na boisku LKS przy ul. Głównej w Tworkowie - ETAP III (Wartość zadania: 60 997,10 zł)	50 708,00	50 708,00
RAZEM:		440 601,79	440 057,37

Źródło: opracowanie własne

Za zadania zrealizowane w 2023 roku procent zwrotu wynosi dokładnie 40%, co przy kwocie wydatków na poziomie 440 057,37 zł, daje zwrot do budżetu gminy w wysokości **176 022,94 zł**.

Środki sołeckie

W budżecie Gminy Krzyżanowice wyodrębnia się tzw. środki sołeckie, są to środki, do dyspozycji sołectwa, które przeznaczone są na wydatki bieżące, związane z upiększeniem, utrzymaniem porządku oraz awaryjnymi wydatkami bieżącymi sołectwa.

Poniżej, prezentujemy kwoty przyznane poszczególnym sołectwom w ramach środków sołeckich na rok 2023.

SOŁECTWO	KWOTA PODSTAWOWA	KWOTA DODATKOWA	ŚRODKI SOŁECKIE NA 2023
Bieńkowice	9 240,00	2 772,00	12 012,00
Bolesław	3 760,00	1 128,00	4 888,00
Chatupki	12 712,00	3 813,60	16 525,60
Krzyżanowice	15 488,00	4 646,40	20 134,40
Nowa Wioska	2 568,00	770,40	3 338,40
Owsiszczce	5 856,00	1 756,80	7 612,80
Roszków	3 296,00	988,80	4 284,80
Rudyszwałd	5 744,00	1 723,20	7 467,20
Tworków	20 920,00	6 276,00	27 196,00
Zabatków	6 848,00	2 054,40	8 902,40
RAZEM	86 432,00	25 929,60	112 361,60

Źródło: opracowanie własne

10. UDZIAŁ ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH W BUDŻECIE GMINY KRZYŻANOWICE

Wiele działań gminy opartych jest na projektach, w ramach, których pozyskujemy środki zewnętrzne. Jesteśmy jednym z liderów w realizacji projektów z udziałem środków unijnych, transgranicznych i krajowych oraz liderem w liczbie i różnorodności realizowanych projektów. Realizujemy je w ramach współpracy transgranicznej INTERREG, LGD Morawskie Wrota, PROW, RPO. Projekty te obejmują zadania inwestycyjne jak i organizację wydarzeń oświatowych, kulturalnych, społecznych i sportowych. Równocześnie intensywnie poszukujemy możliwości pozyskania środków krajowych w programach rządowych, marszałkowskich i innych.

A. ŚRODKI KRAJOWE

CAŁKOWITE POZYSKANE ŚRODKI KRAJOWE W 2023 ROKU

15 203 965,97 PLN

❖ RZĄDOWY FUNDUSZ POLSKI ŁAD: PROGRAM INWESTYCJI STRATEGICZNYCH

Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych ma na celu zwiększenie skali inwestycji publicznych przez bezzwrotne dofinansowanie inwestycji realizowanych przez JST. Wysokość bezzwrotnego dofinansowania jest zależna od obszaru priorytetowego oraz edycji programu (dla naszych inwestycji jest to odpowiednio 85, 95% i 98% szacowanych wartości zadań). Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne, udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

— „Budowa suchego zbiornika retencyjnego na rowie H14 w Krzyżanowicach”

Budowa suchego zbiornika retencyjnego polegać będzie na przebudowie istniejącego opóźniacza przepływu wody na rowie H14 w celu zwiększenia retencji naturalnej terenu oraz gromadzenia wody incydentalnej zebranej podczas deszczy nawalnych oraz roztopów. Inwestycja nie spowoduje zmian wykorzystania istniejącego terenu w czasie zbiornika nadal będzie użytkowany rolniczo.

- Szacowany koszt zadania - 2 300 000,00
- Uzyskane dofinansowanie - 1 955 000,00 tj. 85%

— „Zagospodarowanie terenu na centrum sportowo - rekreacyjne w Bieńkowicach”

W ramach projektu ma zostać zagospodarowany teren w centrum wsi Bieńkowice. Obecnie jest to teren nieużytkowy z przeznaczeniem na centrum sportowo-rekreacyjne.

W ramach przedmiotowego projektu planuje się wykonanie budynku infrastruktury sportowej, które będzie miejscem aktywności fizycznej mieszkańców. Ponadto wykonane zostaną prace polegające na utwardzeniu placu i nasadzeniu zieleni, wykonaniu miejsc spoczynkowych - miejsc wyciszenia pod drewnianą pergolą.

- Szacowany koszt zadania - 2 600 000,00
- Uzyskane dofinansowanie - 2 548 000,00 tj. 98 %

— „Modernizacja infrastruktury drogowej w Gminie Krzyżanowice”

W ramach zadania zostanie przebudowane łącznie około 2,5 km dróg:

- ul. Społecznej w Bolesławiu
- ul. Wrzosowej w Nowej Wiosce
- ul. 1 Maja w Krzyżanowicach
- sięgacz ul. Głównej w Tworkowie
- ul. Słonecznej w Roszkowie
- ul. Polnej w Owsiszczech
- ul. Cichej w Rudyszwałdzie
- Szacowany koszt zadania - 6 400 000,00
- Uzyskane dofinansowanie - 6 080 000,00 tj. 95 %

❖ RZĄDOWY PROGRAM ODBUDOWY ZABYTKÓW

Rządowy Program
Odbudowy Zabytków

Rządowy Program Odbudowy Zabytków jest to Program, który wspiera samorządy w poprawie stanu, odbudowie i remontach obiektów zabytkowych przyczyniając się tym samym do poprawy ich stanu i uchroni przed degradacją i niszczeniem.

Gmina Krzyżanowice w ramach I i II edycji naboru wniosków z tego rządowego programu otrzymała 4 wstępne promesy na udzielenie dotacji dla zabytków sakralnych:

— Wykonanie prac zabezpieczających zabytkowego Budynku Bramnego należącego do Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Maryi Nieustającej Pomocy w Krzyżanowicach.

- szacowany koszt zadania 1 000 000,00
- uzyskana dotacja - 980 000,00

— „Remont elewacji, osuszanie oraz malowanie wewnątrz zabytkowego Kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Owsiszczech”

- szacowany koszt zadania 100 000,00
- uzyskana dotacja - 98 000,00

— „Wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich barokowych elementów w zabytkowym Kościele pw. św. Anny w Krzyżanowicach”

- szacowany koszt zadania - 154 000,00

- uzyskana dotacja - 150 000,00
- „Wykonanie prac wykończeniowych elewacji zewnętrznej oraz odrestaurowanie wejścia zabytkowej plebanii przy kościele parafialnym w Bieńkowicach”
 - szacowany koszt zadania - 153 000,00
 - wnioskowana dotacja - 149 940,00

❖ RZĄDOWY FUNDUSZ ROZWOJU DRÓG

- „Przebudowa ul. Rzemieśniczej i Wojnowskiej w Bieńkowicach”
 - szacowany koszt zadania - 3 250 410,00
 - wnioskowane - 60 %
 - dofinansowanie - 1 950 246,00

W ramach zadania przebudowane zostaną dwa odcinki dróg o łącznej długości 909 m. Zakres zadania obejmuje wykonanie podbudowy oraz jezdni o nawierzchni bitumicznej, przebudowę lub remont istniejącej kanalizacji deszczowej, przebudowę zjazdów do posesji w granicach pasa drogowego, a także wymianę nawierzchni chodnika wraz z podbudową.

- „Remont ul. Poprzecznej nr 612 513 S w Krzyżanowicach”
 - koszt zadania - 874 186,73
 - wnioskowane - 60 %
 - dofinansowanie - 476 405,45

Zadanie polega na wykonaniu podbudowy oraz jezdni o nawierzchni bitumicznej na długości 280 m, remoncie istniejącej kanalizacji deszczowej, remoncie zjazdów do posesji w granicach pasa drogowego oraz remont nawierzchni chodnika wraz z podbudową.

❖ PROGRAM ROZWOJU INSTYTUCJI OPIEKI NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 „MALUCH+” 2022-2029

„Budowa żłobka przy przedszkolu w Krzyżanowicach” Zadanie polegające na utworzeniu miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2022-2029.

Powstanie budynek jednokondygnacyjny, parterowy niepodpiwniczony, który będzie wydzielony pożarowo i oddylatowany od budynku przedszkola.

- szacowany koszt zadania - 1 713 766,79
- dofinansowanie - 773 309,52

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

❖ Dofinansowanie ze środków Urzędu Marszałkowskiego w ramach konkursu „Inicjatywa Sołecka 2023.

— „Doposażenie placu zabaw w sołectwie Bieńkowice”

W ramach zadania zamontowany został zestaw zabawowy ze zjeżdżalnią i elementami zabawowymi oraz edukacyjnymi, wykonana została bezpieczna nawierzchnia amortyzująca ewentualne upadki oraz zamontowana została

tablica pamiątkowa informująca o otrzymanym dofinansowaniu, a całość terenu przy Przedszkolu w Bieńkowicach została uporządkowana.

- koszt zadania: 87 000,00
- dofinansowanie: 43 065,00

B. ŚRODKI UNIJNE

DOFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH
WNIOSKI ZŁOŻONE I REALIZOWANE W 2023 R.
9 101 796,81 PLN

PROJEKTY TRANSGRANICZNE:

Ekoturystyka - Atrakcje dorzecza Górnej Odry
 Koszt projektu: 3.017.111,08 PLN
 Pozyskane dofinansowanie: 2.564.544,42 PLN
 Środki własne Gminy: 452.566,66 PLN

- W ramach projektu utworzone zostało Centrum Górnej Odry w dawnym budynku przejścia granicznego w Chałupkach przy ul. Bogumińskiej 25, przy moście granicznym.
- Centrum Górnej Odry jest multimedialnym muzeum poświęconym faunie i florze rzeki Odry oraz Granicznych Meandrów Rzeki Odry, zarówno po polskiej, jak i czeskiej stronie.
- W Centrum Górnej Odry znajduje się m. in.: sala konferencyjno-multimedialna, miejsce do obsługi ruchu turystycznego i biblioteka.
- Zakończenie projektu: styczeń 2023 rok.
- Współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy INTERREG V - A Republika Czeska - Polska 2014-2020.
- Partnerzy: Gmina Krzyżanowice, Miasto Bohumin.

Szlakiem rodów Eichendorffów, Rothschildów i Reiszwiczów

Koszt projektu: 7.388.437,94 PLN

Dofinansowanie w ramach INTERREG V-A: 5.587.401,96 PLN

Dofinansowanie RZFIL (środki krajowe): 1.500.000,00 PLN

Środki własne Gminy: 301.035,98 PLN

- W ramach projektu zostało utworzone Centrum Turysty w budynku byłej roszarni w Tworkowie.
- Centrum Turysty to miejsce gdzie można znaleźć kompleksową informację na temat oferty kulturalno-turystycznej gminy ale jest również samodzielną instytucją kultury.
- Kompleksowa rewitalizacja budynku została uzupełniona o 3 szt. gogli do obserwacji cyfrowej roszarni i wirtualnego spaceru oraz 4 szt. komputerów all in one aby umożliwić turystom i mieszkańcom skorzystanie z mobilnej oferty turystycznej np. wirtualnego spaceru po gminie.
- W ramach działań promocyjnych projektu zorganizowany został rajd rowerowy w dniu 25 czerwca 2023 roku.
- Zakończenie projektu: czerwiec 2023 rok.
- Współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy INTERREG V - A Republika Czeska - Polska 2014-2020 i Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych.
- Partnerzy: Gmina Krzyżanowice, Gmina Silherovice.

Opracowanie dokumentacji technicznej odcinka transgranicznej trasy rowerowej Zabełków - Roszków

Koszt projektu: 123.840,00 PLN

Pozyskane dofinansowanie: 111.456,00 PLN

Środki własne Gminy: 12.384,00 PLN

- W ramach projektu opracowywana została dokumentacja techniczna dla budowy kluczowego z punktu widzenia transgranicznego ruchu rowerowego, odcinka przebiegającego z miejscowości Zabełków do miejscowości Roszków w części wzdłuż DK 45.
- Zakończenie projektu: luty 2023 roku.
- Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Silesia, w ramach Programu Interreg V - A Republika Czeska - Polska 2014 - 2020 oraz budżetu Państwa RP.
- Partnerzy Projektu: Gmina Krzyżanowice, Gmina Silherovice.

Opracowanie koncepcji rozwoju i oznakowania sieci tras rowerowych w Gminie Krzyżanowice

Koszt projektu: 83.600,03 PLN
 Pozyskane dofinansowanie: 75.240,02 PLN
 Środki własne Gminy: 8.360,01 PLN

W ramach projektu wykonana została kompleksowa usługa inwentaryzacji i wykonania projektu oznakowania odpowiednimi tabliczkami zgodnie z aktualnymi wymogami prawa tras i ścieżek rowerowych położonych na terenie gminy Krzyżanowice.

- Zakończenie projektu: marzec 2023 roku.
- Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Silesia, w ramach Programu Interreg V - A Republika Czeska - Polska 2014 - 2020 oraz budżetu Państwa RP.
- Partnerzy Projektu: Gmina Krzyżanowice, Gmina Silherovice.

Turystyka on-line

Koszt projektu: 99.380,97 PLN
 Pozyskane dofinansowanie: 64.635,97 PLN
 Środki własne Gminy: 34.745,00 PLN

- W ramach projektu został utworzony wirtualny spacer Gminy Krzyżanowice dla wybranych lokalizacji atrakcyjnych turystycznie.
- Wirtualny spacer Gminy Krzyżanowice znajduje się pod linkiem: <https://turystykrzyzanowice.pl/pl/wirtualny-spacer.html>
- Zakończenie projektu: maj 2023 roku.
- Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Silesia, w ramach Programu Interreg V - A Republika Czeska - Polska 2014 - 2020 oraz budżetu Państwa RP.
- Partnerzy Projektu: Gmina Krzyżanowice, Gmina Silherovice.

Legendy Górnej Odry

Koszt projektu: 90.382,50 PLN
 Pozyskane dofinansowanie: 76.825,12 PLN
 Środki własne Gminy: 13.557,38 PLN

- W ramach projektu wykonane zostały 3 pary figur odrzańskich wodników, które umieszczone zostały przy trzech zamkach znajdujących się na terenie gminy: przy ruinach zamku w Tworkowie (postacie wodników: ojca i matki), w parku przy zamku w Krzyżanowicach (postacie wodników: siostra i brat), oraz w Chałupkach (postacie wodników: młoda para)
- Przeprowadzona została prelekcja nt. miejscowych legend dla uczniów szkół z Chałupek, Tworkowa i Šilheřovic oraz wydana została polsko-czeska publikacja pt. „*Od Chałupek do Bieńkovic. Tropem legend, baśni i podań nadodrzańskich*”

- Aktualizacja aplikacji mobilnej „Odra dla Odkrywców” poprzez dodanie lokalizacji miejsc Odrzańskich wodników, których odwiedzenie ma przynosić szczęście.
- Zakończenie projektu: kwiecień 2023 roku.
- Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Silesia, w ramach Programu Interreg V - A Republika Czeska - Polska 2014 - 2020 oraz budżetu Państwa RP.
- Partnerzy Projektu: Gmina Krzyżanowice, Gmina Silherovice.

Sportowa Integracja Pogranicza

Koszt projektu: 167.556,06 PLN
 Pozyskane dofinansowanie: 87.995,38 PLN
 Środki własne Gminy: 79.560,68 PLN

- W ramach projektu zorganizowano dwa wydarzenia sportowe: obóz sportowo-integracyjny w Hluczynie i Kravarzu dla dzieci i młodzieży klubów piłkarskich drużyn LKS Krzyżanowice, LKS Tworków, Kolejacz Chatupki i FC Hlučín, oraz weekendowy turniej sportowy w Chatupkach dla dzieci i młodzieży klubów piłkarskich j/w.
- Zakupione zostały stroje i dresy piłkarskie oraz materiały promocyjne dla uczestników projektu.
- Dodatkowo zakupiono sprzęt sportowy i wyposażenie niezbędne do realizacji działań związanych z organizacją obozu integracyjnego oraz turnieju piłkarskiego.
- Zakończenie projektu: maj 2023 roku.
- Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Silesia, w ramach Programu Interreg V - A Republika Czeska - Polska 2014 - 2020 oraz budżetu Państwa RP.
- Partnerzy Projektu: Gmina Krzyżanowice, Miasto Hlučín.

PROJEKTY - PROW:

Montaż stacji naprawy i ładowania rowerów w ramach rozbudowy infrastruktury turystyczno- rekreacyjnej Morawskich Wrót

Koszt projektu: 110.284,00 PLN
 Pozyskane dofinansowanie: 70.174,00 PLN
 Środki własne Gminy: 40.110,00 PLN

- W ramach projektu zamontowanych zostało 7 stacji naprawy rowerów, 1 stacja solarna ładowania oraz 1 zestaw składający się z 2 szt. ławek drewniano-betonowych i 1 szt. betonowego kosza na śmieci.
- Zakończenie projektu: koniec 2023 roku.
- Projekt realizowany w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Doposażenie miejsc atrakcyjnych turystycznie na terenie Gminy Krzyżanowice

Koszt projektu: 79.804,00 PLN
 Pozyskane dofinansowanie: 50.779,29 PLN
 Środki własne Gminy: 29.024,71 PLN

- W ramach projektu planuje się zakup 20 szt. stojaków na rowery, a później ich montaż: przy basenie w Tworkowie oraz przy ruinach zamku w Tworkowie.
- Wykonana i zamontowana zostanie również ławka odpoczynkowa z figurą patrona Odry-Viadrusa przy Centrum Górnej Odry w Chałupkach.
- Planowane zakończenie projektu: marzec 2024 roku.
- Projekt realizowany w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

PROJEKTY - POPC - PROGRAM OPERACYJNY POLSKA CYFROWA:

„Wsparcie dzieci z rodzin popegeerowskich w rozwoju cyfrowym - Granty PPGR”

Koszt projektu: 77.194,65 PLN
 Pozyskane dofinansowanie (grant): 77.194,65 PLN

- W ramach projektu zakupiony został sprzęt komputerowy dla 39 dzieci i młodzieży naszej gminy, których przodkowie pracowali w byłych PGR’ach.
- Zakupiono 35 laptopów, 3 komputery stacjonarne typu all-in one oraz 1 tablet.
- Zakończenie projektu: luty 2023 roku.
- Dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REAT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotycząca realizacji projektu grantowego “Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym - Granty PPGR”.

„Cyfrowa Gmina”

Koszt projektu: 335.550,00 PLN
 Pozyskane dofinansowanie (grant): 335.550,00 PLN

W ramach projektu wykonano:

- diagnozę cyberbezpieczeństwa w urzędzie gminy,
- usługi doradcze i informatyczne w zakresie wdrożenia, konserwacji i serwisu sprzętu informatycznego oraz oprogramowania,
- modernizację infrastruktury sieci komputerowej oraz istniejących serwerów,
- utworzenie infrastruktury szafy dystrybucyjnej wraz z dostawą serwera do lokalizacji zapasowej wraz z systemem zasilania zapasowego,
- dostawę pamięci masowych z dyskami twardymi,
- dostawę stacji roboczych (13 szt. komputerów stacjonarnych + 4 laptopy),

- rozbudowę zabezpieczeń logicznych (firewall, systemy IDS, IPS),
- dostawę specjalistycznego oprogramowania antywirusowego,
- szkolenie dla urzędników w zakresie cyberbezpieczeństwa,
- Dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REAT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotycząca realizacji projektu grantowego „Cyfrowa Gmina”.

11. ROLNICTWO I OCHRONA ŚRODOWISKA

1. DROGI TRANSPORTU ROLNEGO

Ze środków własnych Gminy Krzyżanowice wykonano bieżące naprawy oraz drobne remonty pozostałych dróg transportu rolnego na terenie Gminy Krzyżanowice na łączną kwotę **178 610,70 zł.** w miejscowościach: Bieńkowice, Chałupki, Krzyżanowice, Tworków i Roszków.

Zakup żużla wykorzystanego na utwardzenie i wyrównanie nawierzchni dróg transportu rolnego na terenie gminy Krzyżanowice. Kwota całości zadania **66,48 zł.**

Remonty nawierzchni dróg transportu rolnego w sołectwach. Kwota całości zadania **178 544,22 zł.**

2. PROGRAM OGRANICZENIA NISKIEJ EMISJI

Gmina Krzyżanowice inwestuje w poprawę środowiska poprzez inwestycje w OZE oraz wymianę starych kotłów.

Przy udziale środków pochodzących z pożyczki WFOŚiGW w Katowicach w roku 2023 zlikwidowano 113 kotły węglowe w zamian zamontowano:

- 101 kotłów gazowych,
- 10 pomp ciepła,
- 2 kotły na biomasę (pellet).

Wartość środków wydanych łącznie w 2023 roku w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji wynosiła: 2 589 214,93 zł.

Mamy od wielu lat jedną z najwyższych dotacji do kotłów dla mieszkańców spośród okolicznych samorządów i wynosi ona:

- a) 60 % lecz nie więcej niż 9 tys. zł. do wymiany kotła,
- b) 50 % lecz nie więcej niż 4 tys. zł. do montażu instalacji solarnej lub pompy ciepła na cele ogrzewania ciepłej wody użytkowej.

Na terenie Gminy pod adresem ul. Główna 82 w Krzyżanowicach od 18 maja 2021r. funkcjonuje **Punkt Konsultacyjny Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”,** w którym istnieje możliwość uzyskania informacji na temat możliwości dofinansowań, złożenia wniosku oraz jego późniejszego rozliczenia.

W roku 2023 r. podpisano kolejny Aneks nr 4 do Porozumienia, który wydłużył o kolejny rok funkcjonowanie Punktu. Zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2023r. realizacja programu w Gminie Krzyżanowice wygląda następująco:

- Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie - 601,
- Liczba zawartych umów o dofinansowanie - 549
- Liczba zrealizowanych przedsięwzięć - 417
- Sumaryczna kwota wypłaconych dotacji - 4 586 827,58 zł.

Projekt zintegrowany LIFE "Śląskie. Przywracamy błękit"

Gmina przystąpiła do projektu kompleksowej ochrony powietrza pn. LIFE "Śląskie. Przywracamy błękit" na terenie Województwa Śląskiego w 2022r. Realizacja projektu za pośrednictwem gmin zaplanowana została na lata 2022 - 2027.

W ramach projektu w 2023r. przeprowadzono zajęcia we wszystkich przedszkolach na terenie gminy z edukacji ekologicznej pn: „Ekobohater - nauka o środowisku”, w którym dzieci bardzo chętnie uczestniczyły.

Zajęcia ekologiczne organizowane przez urząd dla przedszkolaków pn. „Ekobohater - nauka o środowisku”

3. EVENTY EKOLOGICZNE W SZKOŁACH

W 2023 r. Gmina w ramach swojej działalności pozyskała dotację z WFOŚiGW w wysokości 33 440 zł na realizację eventów ekologicznych w szkołach. Wkład własny do projektu wynosił 8 360 zł.

Uczniowie wykazali się dużą kreatywnością. Zorganizowano wydarzenia w tematyce:

- SP Bieńkowiec - „Ziemia, powietrze, woda - zdrowia każdemu doda”
- SP Chałupki - „Nie będzie pszczoł , nie będzie nas...”.
- SP Krzyżanowice - „ Energia z natury i dla natury”
- SP Tworków - „Woda to skarb, a więc bardzo dbajmy o wodę”
- ZSP Zabetków - „Ochrona przyrody dla naszej przyszłości”

Eventy ekologiczne w szkołach naszej gminy

Podczas dożynek powiatowo-gminnych w Krzyżanowicach czynne było stoisko informacyjne projektu zintegrowanego LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”, które cieszyło się dużym zainteresowaniem mieszkańców.

Stoisko informacyjne podczas dożynek powiatowo-gminnych

W grudniu ogłoszono konkurs pn.: „Ozdoba choinkowa” wraz z Gminnym Ośrodkiem Kultury zostały połączone siły z projektem zintegrowanym LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”, dzięki temu ozdoby choinkowe zostały wykonane z ekologicznych materiałów, a tegoroczni laureaci otrzymali upominki finansowane przez powyższy projekt.

4. GOSPODARKA WODNA I ŚCIEKOWA

Gmina Krzyżanowice od wielu lat poszukuje źródeł dofinansowania do realizacji budowy kanalizacji ściekowej w Gminie Krzyżanowice.

Po analizie założeń z lat 2002-2010 - za zgodą Rady Gminy, podjęto decyzję o likwidacji aglomeracji Krzyżanowice - Bogumin oraz wyjściu z aglomeracji Racibórz. Niestety ówczesne władze miasta Racibórz blokowały nasze działania, co spowodowało, że nie mogliśmy korzystać z unijnych dofinansowań na realizację tego zadania.

Pomimo posiadanych kilku koncepcji, dopiero po likwidacji i wyjściu z aglomeracji można było podjąć intensywne działania mające na celu rozwiązanie tematu kanalizacji ściekowej, niestety jak się okazało, pula środków unijnych na te działania została wyczerpana wcześniej.

W ramach obecnej perspektywy unijnej - Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, PWK „Górna Odra” sp. z o.o. rozpoczęła przygotowania do realizacji „I” etapu budowy kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków w aglomeracji Krzyżanowice wyznaczonej uchwałą Rady Gminy Krzyżanowice nr XIII/96/2019 z dnia 29.10.2019r. I etap ma obejmować budowę oczyszczalni ścieków w Tworkowie oraz kanalizacji sanitarnej w części Tworkowa. Zlecono przygotowanie wymaganej dokumentacji oraz wniosku o dofinansowanie w ramach Funduszy Europejskich dla Woj. Śl. na lata 2021 - 2027.

Szacowana wartość zadania: 35 mln zł.

Każdorazowo, kiedy pojawia się możliwość wnioskowania o środki zewnętrzne na działania z zakresu kanalizacji, gmina stara się aplikować. W roku 2022, w ramach II edycji naboru Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych złożony został wniosek pn.: „Budowa oczyszczalni ścieków w Tworkowie”. Wartość zadania inwestycyjnego objętego wnioskiem opiewała na kwotę 20 000 000,00 zł.

Ponadto Przedsiębiorstwo Wodociągowo - Kanalizacyjne „Górna Odra” Sp. z o.o. zakupiło beczkę asenizacyjną i od 15 marca 2023 r. pozyskało zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków z terenu Gminy Krzyżanowice.

W ostatnich latach podjęto również intensywne działania mające na celu zaliczenie Gminy Krzyżanowice do Gmin wymagających inwestycji mających na celu poprawę jakości rzeki Odry w ramach ustawy o rewitalizacji rzeki Odry. Starania te zakończyły się sukcesem i nasza Gmina znalazła się w wykazie do ustawy dotyczącym budowy oczyszczalni oraz budowy sieci kanalizacyjnej w aglomeracji Krzyżanowice.

5. OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA

W związku z uzyskanymi pozwoleniami dotyczącymi „Budowy suchego zbiornika retencyjnego na rowie H14 w Krzyżanowicach” pozyskano dofinansowanie inwestycji z Rządowego Funduszu Polski Ład Programu Inwestycji Strategicznych w Edycji nr 8 w wysokości 1 955 000,00 zł. Wartość robót oszacowano na kwotę 2 300 000 zł.

W 2024 r. zostanie wyłoniony wykonawca, który wybuduje zbiornik w celu ochrony przeciwpowodziowej sołectwa Krzyżanowice, które zostało uszkodzone podczas deszczy nawalnych w 2021 r.

Również w roku 2023 złożono wnioski o dofinansowanie inwestycji pn. „Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego w rejonie ul. Wojska Polskiego w ramach ochrony przeciwpowodziowej sołectwa Owsiszczce” w formule zaprojektuj - wybuduj do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa”. Wnioskowano o dofinansowanie w kwocie 500 000 zł. W związku ze składanym wnioskiem konieczne było opracowanie Programu Funkcjonalno - Użytkowego, wartość usługi wyceniono na kwotę 7 380,00 zł.

Zlecono także opracowanie Projektu na budowę przegrody spowalniającej spływ wód nawalnych na działce 2127/2 w Tworkowie w ramach ochrony przeciwpowodziowej sołectwa Tworków. Projekt wyceniono na kwotę 43 050,00 zł. Obecnie oczekujemy na decyzję zatwierdzającą projekt. Zaplanowano realizację inwestycji w 2024 r.

W 2023 r. również ogłoszono przetarg na realizację przebudowy rowu przy ul. Kościelnej w Krzyżanowicach. Roboty na odcinku 57 mb zakończono 12.11.2023 r. Zakres prac:

- rozbiórka istniejących wzmocnień skarp i dna,
- wzmocnienie skarp i dna nowymi elementami betonowymi, wypełnienie i zagęszczenie przestrzeni,
- wykonanie powykonawczej inwentaryzacji geodezyjnej.

Całkowita wartość zadania to 187 773,24 zł.

Natomiast po zrealizowaniu tego etapu wystąpiła konieczność wykonania kolejnego odcinka tj. 13 mb rowu. Roboty zakończono 28.12.2023 r. Główne prace polegały na:

- wykoszeniu porostów ze skarp rowów, koron i skarp nasypów,
- przygotowaniu pod nasypy podłoża z gruntów,
- wykonaniu wykopów oraz wykonanie podłoża betonowego pod konstrukcje,
- umocnieniu skarp nasypów zapór ziemnych płytami prefabrykowanymi winylowymi.

Całkowita wartość zadania to 54 974,81 zł.

Jest to kontynuacja prac związanych z odbudową rowu na odcinku od ul. Miarki do ul. Kościelnej w Krzyżanowicach.

Zdjęcia przed realizacją

Zdjęcia w trakcie realizacji

Zdjęcia po zakończeniu realizacji zadania

Ponadto przeprowadzono bieżące konserwacje urządzeń przeciwpowodziowych w miejscowościach Krzyżanowice, Nowa Wioska i Owsiszce polegające na wykoszeniu zbiorników przeciwpowodziowych, odmuleniu przegród spowalniających, udrożnienie z namułu po intensywnych deszczach. Wartość robót wyniosła 50 105,72 zł.

6. GMINNA SPÓŁKA WODNA

W 2023 r. Gminna Spółka Wodna w ramach przyznanych dotacji oraz składek członkowskich przeprowadziła konserwację bieżącą, odmulania, drobnych remontów rowów o łącznej długości **27,66 km** na terenie Gminy Krzyżanowice m.in. w sołectwach: Bieńkowicach, Bolesławiu, Chałupkach, Krzyżanowicach, Nowej Wiosce, Roszkowie, Rudyszwałdzie, Owsiszczach, Tworkowie, Zabelkowie na łączną kwotę **235 183,05 zł**.

Gminna Spółka Wodna otrzymała:

- od Wojewody Śląskiego dotację w wysokości **33 542,00 zł**,
- z Gminy Krzyżanowice dotację w wysokości **130 000,00 zł**.

Rok	Ogólna kwota wydatkowanych środków	Dotacja Wojewody	Dotacja Gminy Krzyżanowice	Łączna długość prac na urządzeniach melioracji wodnej (w km)
2013	277 051,56 zł	18 600,00 zł	200 000,00 zł	30,07
2014	231 744,20 zł	21 400,00 zł	200 000,00 zł	20,88
2015	279 801,00 zł	20 400,00 zł	100 000,00 zł	29,68
2016	285 009,91 zł	23 000,00 zł	50 000,00 zł	34,37
2017	261 681,71 zł	40 000,00 zł	60 000,00 zł	44,29
2018	232 589,97 zł	40 000,00 zł	160 000,00 zł	31,50
2019	256 937,39 zł	40 000,00 zł	150 000,00 zł	26,11
2020	211 388,50 zł	40 000,00 zł	130 000,00 zł	29,10
2021	203 372,97 zł	36 340,00 zł	150 000,00 zł	27,69
2022	240 966,88 zł	33 595,00 zł	130 000,00 zł	32,88
2023	235 183,05 zł	33 542,00 zł	130 000,00 zł	27,66

Źródło: opracowanie własne

Gminna Spółka Wodna w Krzyżanowicach w roku 2023 wykonała I etap robót na podstawie zawartej umowy z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o dofinansowanie w wysokości 31 896,65 zł robót związanych z udrażnianiem, odmulaniem rowów na terenie gminy na odcinku 1,6 km.

7. GOSPODARKA ODPADAMI I UTYLIZACJA AZBESTU

W ramach funkcjonującego od 2013 r. systemu gospodarki odpadami komunalnymi w 2023 roku przyjęto:

- 505 deklaracji, w tym 46 nowe deklaracje tzw. „pierwsze”,
- 413 deklaracji zmieniających ilość osób zamieszkałych na nieruchomości,
- wystawiono 637 upomnienia oraz 94 tytułów wykonawczych,
- 12 osób pouczono o nieprawidłowej segregacji odpadów,
- przeprowadzono weryfikację 203 deklaracji w zakresie prawidłowości ich złożenia,

— losowe kontrole w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami prowadziła Straż Miejska.

Corocznie dofinansujemy z budżetu Gminy usuwanie azbestu. W 2023 roku **13 mieszkańców** naszej Gminy podpisało umowy na demontaż, transport i utylizację odpadów zawierających azbest. Zdjęto **1686 m²** pokrycia dachowego zawierającego azbest oraz zutylizowano **29,17 ton**.

8. ZAKUP PREFERENCYJNY PALIWA STAŁEGO PRZEZ GOSPODARSTWA DOMOWE

W związku z Ustawą o zakupie preferencyjnym paliwa stałego Gmina Krzyżanowice do 30.06.2023 r. prowadziła sprzedaż węgla. Na dystrybucję węgla gmina podpisała umowę z Składem Opału Stokłosa Sp. k. z Czechowic- Dziedzic. Mieszkańcy złożyli **157 wniosków**. Zakupiono 124,900 ton orzecha oraz 26,120 ekogroszku. Ustalono cenę węgla na poziomie 1 700,00 zł za tonę plus koszty transportu.

9. CENTRALNA EWIDENCJA EMISYJNOŚCI BUDYNKÓW

Na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, właściciele lub zarządcy nieruchomości, którzy dokonali wymiany źródła ciepła, składali deklaracje aktualizujące do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

W 2023 r. do Urzędu złożonych zostało **110 deklaracji**.

10. SCALANIE GRUNTÓW W GMINIE KRZYŻANOWICE

W 2023 roku zakończono prace geodezyjne związane z procedurą scalania gruntów na terenie sołectwa Roszków oraz rozpoczęto procedurę scaleniową na terenie sołectw Owsiszczce i Nowa Wioska. Zadanie realizowane przez Starostwo Powiatowe w Raciborzu.

Roszków

W 2023r. zostały zakończone prace geodezyjne oraz wykonano prace przygotowawcze i projektowe mające na celu budowę i remont dróg transportu rolnego oraz odmulanie rowów. W związku z tym, że aktualne ceny robót budowlanych przewyższyły wstępne szacunki, wystąpiono do Marszałka Województwa Śląskiego o zwiększenie środków na ten cel, z tego względu termin zakończenia prac poscaleniowych został przesunięty do końca 2024 roku. Scaleniem objęto 435 działek o łącznej powierzchni ok 619 ha. W ramach scalenia zostanie wyremontowane ponad 7 km dróg transportu rolnego oraz ponad 10 km rowów melioracyjnych.

Dotychczas pozyskana kwota wynosi **ok 6 335 000 zł**.

Owsiszczce i Nowa Wioska

W 2023r. zostało wszczęte postępowanie scaleniowe dla obrębów ewidencyjnych Owsiszczce i Nowa Wioska. Trwają geodezyjne prace terenowe i projektowe, zakończenie zadania planuje się do połowy 2025 roku. Pracami objętych jest 1077 działek o łącznej powierzchni ok. 533 ha. W ramach scalenia zostanie wyremontowanych ok. 10 km dróg i 5 km rowów melioracyjnych.

Pozyskana kwota wynosi **6 098 000 zł**.

Na obszarze gminy Krzyżanowice została już przeprowadzona procedura scalania gruntów dla sołectwa Krzyżanowice.

Dotychczas na cele scalania gruntów na terenie gminy Krzyżanowice Starostwo Powiatowe w Raciborzu pozyskało w sumie kwotę **ok 19 500 000 zł**.

Ponadto Gmina posiada opracowane założenia do projektu scalania dla obszaru Tworkowa.

11. GOSPODARKA GMINNYM ZASOBEM NIERUCHOMOŚCI

W 2023 roku powiększenie gminnego zasobu nieruchomości wynikało z nabycia oraz darowizny nieruchomości, zamiany, komunalizacji, wykonania prawa pierwokupu, nabywania na podstawie decyzji administracyjnych, natomiast wyłączenia nieruchomości z zasobu spowodowane było sprzedażą, zamianą, oddano również nieruchomości w dzierżawę. Zmiana gminnego zasobu wynikała także z przeprowadzonego scalania gruntów w miejscowości Roszków.

- w drodze przetargu sprzedano 1 działkę położoną w Bieńkowicach; bezprzetargowo zostało zbytych 5 działek w Bieńkowicach, Zabełkowie i Rudyszwałdzie, w drodze zamiany zbyto 2 działki położone w Tworkowie,
- pozyskano w drodze zakupu 4 działki położone w Tworkowie, wykonano prawo pierwokupu 3 działek w Bieńkowicach, w drodze darowizny Gmina nabyła 9 działek położonych w Tworkowie i Zabełkowie, poprzez zamianę nabyto 1 działkę w Tworkowie,
- podpisano sześć umów dzierżawy gruntów komunalnych w miejscowościach Bieńkowice, Krzyżanowice, Roszków, Chałupki oraz jedną umowę najmu lokalu komunalnego w miejscowości Krzyżanowice,
- została potwierdzona wynikająca z mocy prawa własność Gminy Krzyżanowice do 6 działek położonych w Bieńkowicach, Tworkowie i Zabełkowie,
- zwaloryzowano wysokości czynszów dzierżawnych trwających umów zgodnie z zapisami w nich zawartymi.

12. ZADANIA SPOŁECZNO - GOSPODARCZE

1. OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRZYŻANOWICACH

W 2023 r. wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej to kwota **5 327 512,64 zł** w tym:

- środki budżetu gminy - 1 243 337,34 zł;
- środki zlecone z budżetu państwa - 4 084 175,30 zł.

Głównymi zadaniami realizowanymi przez Ośrodek Pomocy Społecznej to przede wszystkim pomoc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej m.in z powodu bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności lub bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Świadczenia wypłacone w 2023 roku w ramach pomocy społecznej to m.in.:

- zasiłek stały - 18 osób - kwota 106 309,00 zł;

- zasiłek okresowy - 29 osób - kwota 69 301,00 zł;
- zasiłek celowy - 42 osoby - kwota 25 500,00 zł ;
- pomoc w formie posiłku - 33 osoby - kwota 74 887,00 zł;
- kierowanie i ponoszenie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej - 8 osób - kwota 324 627,00 zł;
- pomoc w formie usług opiekuńczych - 2 osoby- kwota 1 833,00 zł;
- pomoc w formie udzielenie schronienia dla osób bezdomnych - 2 os. - kwota 7 596 zł.

Udzielono również pomocy w formie niepieniężnej - w postaci węgla pochodzącego z zasobów gminnych. Rozdysponowano 28,3 ton opału, węgiel przekazano 34 rodzinom z terenu Gminy Krzyżanowice.

PROGRAMY REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ:

- Wieloletni program na lata 2019- 2023 „Posiłek w szkole i w domu”. Z programu skorzystało 95 osób w tym w formie posiłku 33 osoby. Kwota wydatkowana w ramach programu to 100 000 zł; w tym kwota dofinansowania 60 000 zł, środki własne gminy 40 000 zł;
- Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2021, Podprogram 2021 Plus. Z Programu skorzystało 200 osób;
- Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej. Programem objętych było 14 rodzin. Koszt programu 22 548 zł; w tym finansowane z budżetu gminy w wys. 19 613, dotacja 2 935 zł;
- Program Opieka Wytchnieniowa - edycja 2023 w ramach Funduszu Solidarnościowego. Z programu skorzystały 4 osoby. Koszt programu to 19 992 zł;
- Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej - edycja 2023 w ramach Funduszu Solidarnościowego. Z programu skorzystało 7 osób. Koszt programu to 38 860,35 zł;
- Program Korpus Wsparcia Seniora. Z programu skorzystało 25 osób. Koszt programu 12 000 zł, w tym 9 600 zł dotacja, środki własne gminy 2 400 zł.

ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH POLITYKI SPOŁECZNEJ:

- świadczenia rodzinne - 414 rodzin - kwota świadczeń - 2 978 863,48 zł;
- fundusz alimentacyjny - 21 osób uprawnionych- 253 świadczenia - kwota świadczeń 121 717,88 zł;
- świadczenie „za życiem” - 1 świadczenie - kwota świadczenia 4 000 zł;
- zaświadczenia „Czyste powietrze” - liczba zaświadczeń 52;
- świadczenie wychowawcze „500 plus- 31 świadczeń - kwota świadczeń 23 030,99 zł;
- dodatek gazowy - 207 wniosków z tego:
 - odrzuconych - 17,
 - wypłaconych 136 - kwota świadczeń 29 126,26 zł;
- dodatek mieszkaniowy 89 świadczeń -kwota świadczeń 26 988,66 zł;
- pomoc materialna dla uczniów - stypendia szkolne - 24 uczniów - kwota 19 802,58 zł
 - zasiłek szkolny - 4 uczniów - 2 480 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach realizował cykl warsztatów wspierających i edukacyjnych z psychologiem, spotkania osób z niepełnosprawnościami z Mikołajem oraz zajęcia dogoterapii dla dzieci z niepełnosprawnościami.

Podczas warsztatów z psychologiem - grupą docelową były osoby dorosłe z rodzin objętych pomocą asystenta rodziny. Tematyką spotkań podczas warsztatów były:

- Kompetencje rodzicielskie - narzędzie do budowania relacji z dzieckiem;
- Rola wzorców i autorytetów w życiu młodego człowieka;
- Wyznaczanie granic i tworzenie zasad w relacji z dzieckiem;
- Komunikacja tworząca więzi rodzinne.

Osoby wsparte tą formą terapii chętnie uczestniczyły w warsztatach. Działania organizowane były w budynku Wozowni przy Ruinach Zamku.

Jak co roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach zorganizował spotkanie z Mikołajem w dniu 05.12.2023r. dla dzieci z niepełnosprawnościami i osób dorosłych z niepełnosprawnościami z terenu Gminy Krzyżanowice. Łącznie uczestniczyło 124 osób.

Zajęcia dla dzieci z niepełnosprawnościami w formie dogoterapii - grupa docelowa osoby z niepełnosprawnościami wyłonione spośród świadczeniobiorców z tut. Ośrodka. Miejscem realizacji warsztatów była wozownia przy Ruinach Zamku w Tworkowie.

Warsztaty organizowane przez OPS

POMOC DLA OBYWATELI UKRAINY

W związku z działaniami wojennymi na terenie Ukrainy w 2023r. Gmina Krzyżanowice kontynuowała pomoc na rzecz obywateli Ukrainy. Gmina Krzyżanowice zapewniała obywatelom Ukrainy miejsca zbiorowego zakwaterowania. Również mieszkańcy gminy zaangażowali się w pomoc na rzecz obywateli Ukrainy przyjmując ich pod swój dach. Z tego tytułu Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacał świadczenia na zakwaterowanie i wyżywienie w wysokości stawki dziennej 40 zł. Łączna kwota wypłaconych świadczeń mieszkańcom wyniosła 52 920 zł. Ponadto wypłacono kwotę 2 100 zł na świadczenia jednorazowe w wysokości po 300 zł dla obywateli Ukrainy.

Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował do maja 2023r. realizację projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej do którego przystąpiła Gmina Krzyżanowice pt. „Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy” Projekt skierowany był do obywateli Ukrainy

zamieszkujących na terenie Gminy Krzyżanowice i jego celem jest wsparcie w/w rodzin poprzez zapewnienie im usług społecznych z zakresu wspierania rodziny, poprawa ich funkcjonowania w życiu codziennym a także integracja ze społecznością lokalną. W ramach w/w projektu obywatele Ukrainy w roku 2023r. uczestniczyli w zajęciach organizowanych przez świetlice wiejskie, oraz w spotkaniach z psychologiem, brali udział w wycieczkach integracyjnych. W ramach projektu 5 rodzin zostało objętych wsparciem asystenta rodziny. Projekt trwał od lipca 2022r. do maja 2023r. Całkowity koszt projektu wynosił 82 575,00 zł.

2. KLUB SENIOR +

Utworzony został w 2018 roku ze środków programu Senior +. Zajęcia w klubie dostosowane są do potrzeb seniorów. Prowadzone są cykliczne spotkania oraz zajęcia np. fitness, joga, zajęcia z zakresu promocji zdrowia, warsztaty rękodzieła oraz warsztaty kulinarne. W ramach pozyskanych funduszy z GKRPA w Krzyżanowicach w miesiącu wrześniu 2023r. odbyła się wycieczka integracyjna do Koszęcina i Radzionkowa. Seniorzy bardzo aktywnie uczestniczą we wszelkich inicjatywach. Sami organizują spotkania, pikniki. W ramach współpracy międzynarodowej uczestniczyli w spotkaniu integracyjnym z seniorami z sąsiedniego Piszczu CZ, gdzie przy wspólnych śpiewach oraz aktywnościach fizycznych wymienili się doświadczeniami i miło spędzili czas.

Swoją siedzibę Seniorzy mają w Owsiszczach w budynku ZSP.

Aktywności w Klubie Senior +

3. STACJA OPIEKI CARITAS I GABINET REHABILITACYJNY

Na terenie Gminy Krzyżanowice działa Stacja Opieki Caritas wraz z Gabinetem Rehabilitacyjnym, która jest dofinansowywana z dotacji Urzędu Gminy w Krzyżanowicach.

Podstawowym zadaniem Caritas jest opieka nad chorym w domu. W znacznym stopniu odciąża to szpitale i domy pomocy społecznej. Taka forma opieki pomaga pacjentom przebywać w swoim środowisku, wśród swoich bliskich, uczestniczyć w życiu rodzinnym. Pomoc pielęgniarek nie ogranicza się jednak tylko do wizyt w domu pacjentów. W Stacji Caritas znajduje się Gabinet Rehabilitacyjny wyposażony w specjalistyczny sprzęt m.in. do masażu, do nagrzewania bolących miejsc, do pobudzania mięśni i krążenia. Sprzęt pozostający na wyposażeniu Gabinetu Rehabilitacyjnego Caritas w Tworkowie jest sprzętem najnowszej generacji, posiada atesty dopuszczające do użytkowania na rynku, poddawany jest okresowym przeglądom, objęty jest serwisem naprawczym. W Stacji można również wypożyczyć sprzęt medyczny i rehabilitacyjny: łóżka szpitalne, materace przeciwoślizgowe, chodziki, kule, wózki inwalidzkie, krzesła toaletowe.

❖ **Roczna skala działań podejmowanych przez Stację Opieki Caritas w Tworkowie**

1. Liczba pacjentów korzystających ze świadczeń - 230 pacjentów.
2. Liczba wizyt domowych - 4 800 wizyt.
3. Liczba wszystkich czynności - 15 715 zabiegów, w tym:
 - czynności higieniczno - pielęgnacyjne
 - czynności zabiegowe
 - diagnostyczne
 - socjalno-bytowe
 - z zakresu promocji i edukacji zdrowotnej.

❖ **Roczna skala działań podejmowanych przez Gabinet Rehabilitacyjny w Tworkowie**

1. Liczba pacjentów korzystających ze świadczeń - 250 pacjentów
2. Roczna liczba wizyt w gabinecie - 2 500 wizyt
3. Roczna liczba wszystkich zabiegów - 7 500 zabiegów, w tym:
 - z zakresu kinezyterapii;
 - z zakresu masażu;
 - z zakresu elektrolecznictwa;
 - z zakresu pola magnetycznego;
 - z zakresu światłolecznictwa.

❖ **Udział środków z budżetu Gminy w ogólnych kosztach działalności Stacji i Gabinetu**

W 2023 roku Gmina wsparła działalność Stacji i Gabinetu ze środków własnych budżetu w wysokości: **130 000,00 zł.**

Działalność Stacji Opieki Caritas Diecezji Opolskiej w Tworkowie poprawiła jakość życia objętych opieką pacjentów, zwłaszcza samotnych i w podeszłym wieku. Pielęgniarki dotarły z pomocą medyczną i pielęgnacyjną do każdego pacjenta, który jej wymagał zarówno w dni powszednie jak i niedziele i święta. Podczas odwiedzin pielęgniarских, pielęgniarki zapoznaly się również z sytuacją socjalno- bytową pacjenta.

W sytuacjach trudnych, wymagających szybkiej interwencji we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej zaradzały życiowym problemom pacjentów zwłaszcza w podeszłym wieku i z rodzin patologicznych.

Rehabilitacja lecznicza prowadzona jest na wielu płaszczyznach, obejmujących min. terapię neurologiczną, ortopedyczną, zwalczanie dolegliwości bólowych, korekcję wad postawy i wielu innych dolegliwości związanych np. z kontuzjami. Da się zaobserwować trwałe rezultaty pozwalające min. zahamować lub spowolnić postępujące procesy chorobowe pozwalające na szybszy powrót do sprawności sprzed zdarzenia, które zaburzyło ich funkcjonowanie. Rezultat zadania jest również osiągnięty poprzez stosowanie prewencji wtórnej czyli wskazanie i wyuczenie zachowań, które zapobiegają powtórzeniu się negatywnych sytuacji i postaw w przyszłości.

4. SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD LECZNICTWA AMBULATORYJNEGO

Gmina zapewnia dobrą jakość opieki i leczenia poprzez Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Krzyżanowicach, dla którego jest organem założycielskim, który funkcjonuje od 1 października 2000 r. Świadczy usługi medyczne w zakresie podstawowej

opieki zdrowotnej i specjalistycznej opieki ambulatoryjnej, których odbiorcami są wszyscy mieszkańcy gminy. Przy zakładzie działa Rada Społeczna SPZLA, którymi członkami są przedstawiciele mieszkańców, środowiska medycznego, Wojewody Śląskiego oraz Urzędu Gminy.

– SP ZLA w Krzyżanowicach świadczy usługi medyczne w ramach kontraktu z NFZ w trzech Ośrodkach Zdrowia: Krzyżanowicach, Chałupkach i Tworkowie w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym medycyny szkolnej oraz porad specjalistycznych.

W 2023 roku działały:

- Poradnia Lekarza Rodzinnego Chałupki - dla dorosłych;
- Poradnia Lekarza Rodzinnego Krzyżanowice- dla dorosłych;
- Poradnia Lekarza Rodzinnego Tworków- dla dorosłych i dzieci.

oraz poradnie specjalistyczne w Krzyżanowicach w ramach NFZ:

- Poradnia dla kobiet;
- Poradnia urologiczna;
- Poradnia dermatologiczna;
- Poradnia kardiologiczna.

Dodatkowo, aby usprawnić funkcjonowanie Pogotowia Ratunkowego Gmina umożliwiła otwarcie w 2011 r. stacji Zespołu Pogotowia Ratunkowego przy Ośrodku Zdrowia w Krzyżanowicach. Stacja realizuje swoje zadania do dzisiaj.

5. GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Podstawowe cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 to:

- podnoszenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń wynikających z alkoholizmu, w tym szczególnie wśród dzieci i młodzieży,
- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej, prawnej a także ochrony przed przemocą,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów współczesnych zagrożeń,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, jak również dla pozostałych mieszkańców.

W celu zrealizowania i osiągnięcia zamierzonych celów GKRPA w 2023 roku prowadziła działania profilaktyczne wśród najmłodszych mieszkańców oraz uczniów, realizowano w przedszkolach i szkołach prelekcje, pogadanki profilaktyczne, profilaktyczne konkursy plastyczne i literackie. Ponadto w ramach działań mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców i odciążenia od wszelkich zagrożeń współczesnego świata realizowano cały rok szereg zadań umożliwiających korzystanie z obiektów sportowych, kulturalnych i świetlic, a także uczestnictwo w lokalnych imprezach rekreacyjno-sportowych, kulturalnych i edukacyjno- profilaktycznych.

W zakresie profilaktyki, przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz zagospodarowania czasu wolnego dzieci, młodzieży i pozostałych mieszkańców gminy ogłoszono konkurs na realizację działań mających na celu wypracowanie i utrwalenie modelu trzeźwego i zdrowego stylu życia.

W 2023 roku komisja dla 75 instytucji i organizacji działających na terenie naszej gminy i biorących udział w konkursie przyznała środki finansowe w łącznej wysokości 105 850 zł.

13. DZIAŁANIA NA RZECZ PRZEDSIĘBIORCÓW

1. PRZEDSIĘBIORCY W GMINIE KRZYŻANOWICE

Na 31.12.2023 roku liczba przedsiębiorców na terenie Gminy Krzyżanowice wynosiła: **617**. Wpisowi do rejestru CEIDG podlegają wyłącznie osoby fizyczne, prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą jednoosobowo lub jako wspólnicy spółek cywilnych. W całym 2023 roku, **11** osób założyło własną działalność gospodarczą, **15** przedsiębiorców natomiast wykreśliło swoje wpisy w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Przyjęto i wprowadzono do systemu teleinformatycznego łącznie **169** wniosków przedsiębiorców dot. wpisu, zmiany, zawieszenia, wznowienia i wykreślenia wpisu w CEIDG.

Zwolnienia i podatki

Na terenie Gminy obowiązuje uchwała podjęta w dniu 01.12.2020 r. dotycząca zwolnienia w podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis. Projekt nie jest nowy, stanowi kontynuację działań mających na celu wsparcie lokalnej przedsiębiorczości. Na podstawie ww. uchwały podmioty, które w wyniku nowej inwestycji (np. budowie budynku) rozpoczynają bądź rozszerzają dotychczasową działalność gospodarczą mogą skorzystać ze zwolnienia gruntów i budynków związanych z tą inwestycją. Inicjatywa ta cieszy się dużym zainteresowaniem. W latach 2013 - 2023 r. udzielono zwolnień o łącznej wartości 1 281 285 zł, z czego w samym 2023 r. udzielono zwolnień 7 podatnikom na łączną kwotę 83 793 zł.

Wyznając zasadę jak najmniejszych obciążeń dla przedsiębiorców od lat staramy się stosować relatywnie niskie stawki podatku od nieruchomości zarówno w stosunku do stawek maksymalnych, jak i stawek wprowadzanych w okolicznych gminach.

Rodzaj	<i>maksymalne 2023</i>	Krzyżanowice	Racibórz	Krzanowice	Nędza	Pietrowice	Rudnik	Lubomia
Budynki zw. z dz. gosp.	28,78	26,13	28,02	28,32	28,33	27,32	28,00	27,61
Grunty zw. z dz. gosp.	1,16	1,06	1,05	1,13	1,14	1,03	1,15	1,10

Źródło: opracowanie własne

Alkohole

Na terenie Gminy Krzyżanowice na dzień 31.12.2023 roku funkcjonowało **36** punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym: **18** punktów sprzedaży detalicznej (sklepy) oraz **18** punktów gastronomicznych (restauracje i bary).

W roku 2023 na wniosek przedsiębiorców:

- a) wygaszono **18** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
- b) wydano **11** nowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu:
 - do 4,5% oraz na piwo - **3** zezwolenia;
 - od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) - **4** zezwolenia;
 - powyżej 18% - **4** zezwolenia.

Ponadto w roku 2023 wydano **44** jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w tym: **11** zezwoleń przedsiębiorcom posiadającym stałe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz **33** zezwolenia jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych.

14. BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW

1. OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE

Gmina podejmuje duże starania nad poprawą jakości i bezpieczeństwa funkcjonowania OSP. Na terenie Gminy Krzyżanowice działa 10 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, z tego OSP Krzyżanowice, OSP Tworków i OSP Zabełków należą do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego. W swoich szeregach skupiają 476 członków czynnie działających (244 to osoby przeszkolone, z aktualnymi badaniami lekarskimi, mogące brać czynny udział w akcjach ratowniczo gaśniczych), członków honorowych 23 i 425 członków wspierających, oraz 16 drużyn młodzieżowych razem skupiające 174 członków młodzieżowych drużyn pożarniczych w tym 76 dziewcząt i 98 chłopaków. Jednostki OSP bardzo aktywnie działają ze swoją miejscową młodzieżą zaszczepiając już od najmłodszych lat zamiłowanie do ochrony przeciwpożarowej, dlatego w jednostkach OSP Krzyżanowice, OSP Roszków, OSP Bieńkowice oraz OSP Bolesław aktywnie działają również Dziecięce Drużyny Pożarnicze, których łączna ilość członków wynosi 43 dzieci.

Na wyposażeniu jednostek OSP jest **13 samochodów strażackich**, w tym **1 samochód ciężki**, **10 średnich** i **2 lekkie**.

Podstawową działalnością jednostek OSP jest ochrona przeciwpożarowa, szeroko pojęte ratownictwo oraz pomoc w usuwaniu skutków klęsk żywiołowych i katastrof. Jednostki poprzez swoją działalność tworzą system ochrony przeciwpożarowej i bezpieczeństwa dla mieszkańców z terenu całej gminy.

Mając na względzie bezpieczeństwo strażaków jednostki w ostatnich latach zostały bardzo mocno wyposażone w nowe samochody strażackie, nowoczesny sprzęt ratowniczy oraz w wyposażenie osobiste dla strażaków.

Warto wspomnieć, iż w lutym 2023 roku druhowie z OSP Nowa Wioska przejęli wóz bojowy od druhów z jednostki OSP Bieńkowice, którzy do akcji jeżdżą zakupionym w 2021 roku nowym VOLVO. Średnie RENAULT mimo swojego wieku jest pojazdem zadbanym w bardzo dobrym stanie, dlatego kolejne lata posłuży w Nowej Wiosce, w której dotąd w remizie stacjonował tylko lekki samochód marki Lublin GLBM 04/16 ze zbiornikiem 400 litrów. Renault stanowi więc poważne sprzętowe wzmocnienie jednostki.

Przekazania samochodu strażackiego dla OSP Nowa Wioska

W roku 2023 udało się po raz kolejny pozyskać środki finansowe i zakupić nowy sprzęt oraz ubrania bojowe ochronne tzw. „nomexy” dla jednostek OSP, dlatego w ramach dofinansowania pozyskanego ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości zakupiono następujący specjalistyczny sprzęt strażacki wykorzystany do ratowania życia i zdrowia mieszkańców Gminy tj.:

❖ silnik do łodzi ratowniczej dla OSP Krzyżanowice

Zakup silnika do łodzi przez Gminę Krzyżanowice w ramach środków Funduszu Sprawiedliwości był częścią projektu zakupu łodzi ratowniczej przez OSP Krzyżanowice, której udało się pozyskać środki finansowe z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu Bezpieczny Strażak.

Łączna wartość zakupu łodzi ratowniczej wraz z silnikiem to kwota 117 000,00 zł:

- 70 000,00 zł - środki z WFOŚiGW;
- 7 000,00 zł - wkład własny OSP Krzyżanowice;
- 400,00 zł - wkład własny Gminy Krzyżanowice;
- 39 600,00 zł - środki z Fundusz Sprawiedliwości.

Uroczystość przekazania zakupionego sprzętu strażackiego

❖ ubrania bojowe strażackie tzw. „nomexy” - 63 kpl. tj.:

- OSP Bolesław - 7 kpl.;
- OSP Bieńkowice - 7 kpl.;
- OSP Chatupki - 7 kpl.;
- OSP Nowa Wioska - 7 kpl.;
- OSP Owsiszczce - 7 kpl.;
- OSP Roszków - 7 kpl.;
- OSP Rudyszwałd - 7 kpl.;
- OSP Tworków - 7 kpl.;
- OSP Zabetków - 7 kpl.

Łączna wartość zadania wyniosła 233 012,43 zł:

- 225 000,00 zł - środki z Funduszu Sprawiedliwości
- 8 012,43 zł - środki Gminy Krzyżanowice:
 - 3 060,00 zł - środki własne w ramach projektu
 - 4 952,43 zł - środki dodatkowe z budżetu Gminy.

Przekazanie bojowych ubrań strażackich przedstawicielom jednostek OSP

Rok 2023 pod względem ilości wyjazdów do działań ratowniczo-gaśniczych był porównywalny do roku 2022. Strażacy ze wszystkich jednostek OSP Gminy łącznie wyjeżdżali 229 razy (rodzaje zdarzeń: pożary 22 razy, miejscowe zagrożenia 198 razy, alarmy fałszywe 9 razy) co daje około 1900 godzin udziału w działaniach. Warto dodać, że Państwowa Straż Pożarna rozpoczęła po długiej przerwie spowodowanej pandemią COVID-19 szkolenia podstawowe dla nowych druhów, którzy zasilili miejscowe jednostki OSP i chcą uczestniczyć czynnie w działaniach ratowniczo-gaśniczych - nowi strażacy z terenu Gminy Krzyżanowice spędzili łącznie ponad 1100 godzin na szkoleniach.

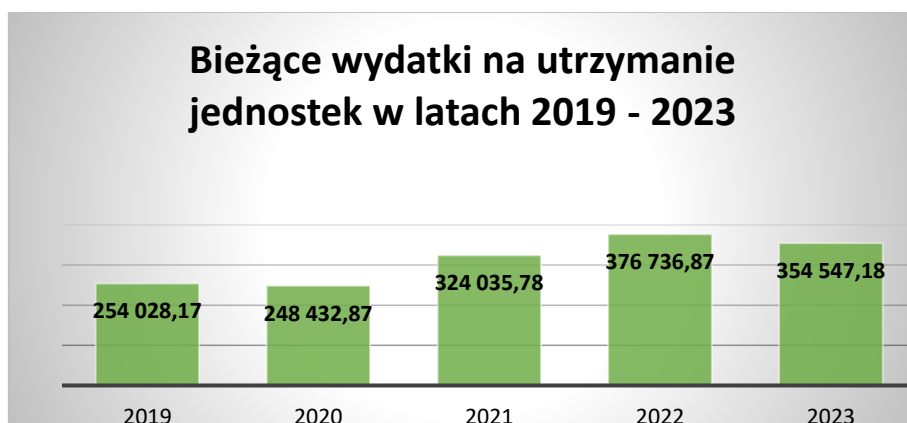
W ramach zabezpieczonych środków finansowych w budżecie gminy za udział w akcjach ratowniczych oraz szkoleniach został zakupiony sprzęt strażacki dla jednostek OSP:

Nazwa jednostki	Środki finansowe
OSP Bieńkowice	3 700,00 zł
OSP Bolesław	3 000,00 zł
OSP Chatupki	3 600,00 zł
OSP Krzyżanowice	6 100,00 zł

OSP Nowa Wioska	2 200,00 zł
OSP Owsiszcze	3 950,00 zł
OSP Roszków	2 550,00 zł
OSP Rudyszwałd	2 000,00 zł
OSP Tworków	8 000,00 zł
OSP Zabełków	6 000,00 zł
Razem	41 100,00 zł

Źródło: opracowanie własne

W sumie na Ochotnicze Straże Pożarne w 2023 roku wydano ponad 354 000,00 zł na bieżące utrzymanie jednostek. Ponadto w 2023 roku dofinansowano ze środków zewnętrznych dwa projekty w ramach środków Funduszu Sprawiedliwości na łączną kwotę 273 012,43 zł. Łączna wartość wydatkowanych środków z budżetu strażackiego w 2023 roku wyniosła ponad 627 000,00 zł.

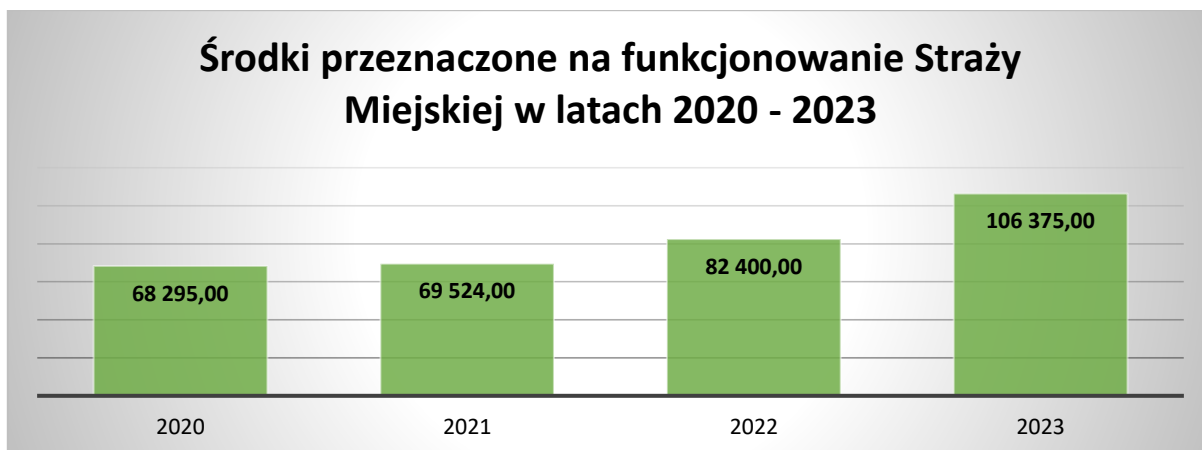
Źródło: opracowanie własne

2. STRAŻ MIEJSKA

Straż Miejska na terenie Gminy Krzyżanowice realizuje zadania zgodnie z podpisanym porozumieniem w ramach swoich uprawnień i kompetencji. Zadania operacyjne funkcjonariuszy straży miejskiej są realizowane na polecenie pracownika Urzędu Gminy, interwencję lub zgłoszenia telefoniczne mieszkańców, polecenie dyżurnego straży miejskiej oraz z własnej inicjatywy stwierdzając nieprawidłowości w ramach wykonywanych patroli.

W prowadzonych działaniach strażnicy współpracują z policją, sołtysami i strażakami z Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy. W opinii sołtysów działania strażników są dalej potrzebne ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa, ładu i porządku w Gminie, walka ze smogiem oraz dobro mieszkańców. Ponadto Straż Miejska zabezpiecza szereg gminnych imprez rekreacyjno-sportowych i kulturalnych.

W 2023 roku na funkcjonowanie Straży Miejskiej Gmina Krzyżanowice wydała kwotę 106 375,00 zł.

Źródło: opracowanie własne

15. PLANOWANIE PRZESTRZENNE I GOSPODARKA MIESZKANIOWA GMINY

1. PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Gmina Krzyżanowice posiada studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania zatwierdzone (zmiana) przez Radę Gminy w listopadzie 2022 r., które obejmuje 100% powierzchni gminy - uchwała Rady Gminy Krzyżanowice Nr XLIX/70/2022 z dnia 24 listopada 2022 r. Gmina Krzyżanowice posiada miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który obejmuje ok. 88% terenu całej gminy, obowiązuje on od roku 2018 i stanowi podstawę planowania przestrzennego w gminie. Pozostałe 12 % to teren realizowanej inwestycji publicznej - budowa Zbiornika Przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Uchwała Rady Gminy Krzyżanowice Nr 0007.XXXVI.82.2017 z dnia 21 grudnia 2017 r. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktualizowany według potrzeb mieszkańców, inwestorów. Jednak w ostatnich latach działania są blokowane przez instytucje opiniujące uzgadniające m.in. ministra rolnictwa w sprawach dotyczących przeznaczenia gruntów na cele budowlane.

W roku 2023 na podstawie obowiązującego planu wydano:

- 44 postanowień zatwierdzających wstępne projekty podziału,
- 5 zaświadczeń o zgodności zmiany sposobu użytkowania z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- 242 zaświadczenia o przeznaczeniu działek w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- 59 wypisów i wyrysów z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,

- 0 decyzji orzekających w sprawie tzw. opłaty planistycznej (opłata pobierana jest jeśli wskutek uchwalenia lub zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wzrosła wartość działki, a właściciel zbywa tę nieruchomość lub jej część).

2. GOSPODARKA MIESZKANIOWA GMINY

Remonty w lokalach mieszkalnych dokonywane są na bieżąco według potrzeb danego lokalu, w 2023 roku wykonano prace w Rudyszwałdzie m.in. wymianę drzwi wejściowych, pieca kaflowego, część okien, wykonano czyszczenie rynien, naprawę dachu. Ponadto wykonywane są również kontrole, przeglądy i badania okresowe budynków oraz instalacji, zgodnie z ustawą Prawo budowlane. Na dzień 31.12.2023 r. na liście oczekujących na przydział lokalu mieszkalnego wpisanych było 25 wniosków. W 2023 r. zwołane zostały 3 komisje mieszkaniowe, na których przydzielone zostały wolne lokale mieszkalne - dwa razy w Krzyżanowicach przy ul. Tworkowskiej 18/1 oraz w Tworkowie przy ul. Dworcowej 14/2.

16. PROMOCJA GMINY

1. POWITANIE NOWYCH MIESZKAŃCÓW GMINY KRZYŻANOWICE

Gmina Krzyżanowice od 2022 roku kontynuuje wydarzenie związane z powitaniem nowych mieszkańców. Wydarzenie ma na celu powitanie wszystkich nowonarodzonych dzieci w danym roku w Gminie Krzyżanowice. Rodzice z dziećmi otrzymują powitalny upominek oraz dyplom Mieszkańca Gminy. W 2023 roku urodziło się 67 dzieci.

Zdjęcia z uroczystości powitania noworodków urodzonych w 2023 roku

2. PROMOCJA

Gmina Krzyżanowice od lat prowadzi politykę informacyjną i promocyjną w oparciu o odpowiednie i przystępne narzędzia komunikacji z mieszkańcami.

Najważniejsze narzędzia komunikacyjne w Gminie Krzyżanowice:

- Strona internetowa www.krzyzanowice.pl jest platformą główną, która informuje o wydarzeniach, aktualnych działaniach podejmowanych przez gminę oraz

przekazuje komunikaty i informacje innych podmiotów skierowanych do naszych mieszkańców.

- Biuletyn Informacji Publicznej bip.krzyzanowice.pl - prowadzący zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej serwis, w którym są publikowane wszystkie dokumenty podejmowane przez gminę w związku z jej działalnością.
- Portal społecznościowy Facebook @GminaKrzyzanowice - głównym celem jest promocja gminy, informowanie o bieżących wydarzeniach oraz dialog z mieszkańcami.
- Portal społecznościowy Instagram Gmina Krzyżanowice - głównym celem jest promowanie walorów gminy poprzez publikację fotorelacji.
- Portal gison.pl/krzyzanowice - internetowy portal mapowy poświęcony informacjom przestrzennym gminy Krzyżanowice. To system, który służy do gromadzenia, przechowywania, analizy i wizualizacji danych przestrzennych i związanych z nimi danych opisowych.
- „Krzyżanowickie Gminne Wieści” - magazyn informacyjno-reklamowy gminy Krzyżanowice. Miesięcznik zawierający informacje o bieżących wydarzeniach i aktualnych działaniach realizowanych przez gminę. Przekazuje mieszkańcom dane o planowanych, trwających i zakończonych zadaniach inwestycyjnych. Pojawiają się także cykliczne artykuły dotyczące historii ludzi, obiektów i całego regionu. Osobna rubryka poświęcona jest Jubilatom z danego miesiąca. Miłośnicy książek znajdą także informacje o nowościach z bibliotecznej półki. 16 stronicowa publikacja jest bezpłatna, wydawana w nakładzie 4000 egzemplarzy, dystrybuowana w urzędzie gminy i wyznaczonych punktach (sklepach) w każdym sołectwie.
- Audycje w Radio Vanessa - comiesięczne radiowe audycje informacyjne o czasie trwania 9 minut każda, z zakresu działalności oraz poszczególnych spraw realizowanych przez Gminę Krzyżanowice. Emisja audycji w każdy pierwszy czwartek miesiąca o godz. 17.40 oraz jej powtórka w następną sobotę o godz. 9.40.
- Emisja newsów w Raciborskiej Telewizji Kablowej i na portalu internetowym naszraciborz.pl/rtk. Materiały filmowe prezentują aktualności z gminy, realizację bieżących zadań, wypowiedzi mieszkańców.

3. FOLDER PROMOCYJNY

- „Od Chatupek do Bieńkowic. Tropem legend, baśni i podań nadodrzańskich” - publikacja

Publikacja „Od Chatupek do Bieńkowic...”

- Wystawa w Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie - „Ruiny Zamku w Tworkowie” . Wernisaż odbył się w ramach promocji obiektów, które zostały zgłoszone do konkursu „Modernizacja roku i Budowa XXI wieku”

Uroczystość otwarcia wernisażu

Promocja gminy to także organizacja wydarzeń na skalę regionalną oraz ponadregionalną, w 2023 roku mieliśmy przyjemność być gospodarzem m.in.:

- **Wystawy Łowieckiej** z okazji stulecia zjednoczonego łowiectwa w Polsce zorganizowanej w Wozowni przy Ruinach Zamku w Tworkowie przez Zarząd Okręgowy Koła Łowieckiego w Katowicach. Zapierające dech w piersiach zwierzęta, przedmioty związane z łowiectwem, literatura, znaczki pocztowe, oprzyrządowanie myśliwego, trofea, wystawa malarstwa o tematyce myśliwskiej - wszystko to przygotowano z myślą o propagowaniu idei łowiectwa w Polsce. Wystawa trwała od 23.09 - 15.10.2023 r.

Wystawa z okazji stulecia zjednoczonego łowiectwa w Polsce

- **Święto plonów - dożynki powiatowo- gminne**, które odbyły się 27-28 sierpnia. Święto plonów wspólnie obchodzili rolnicy z gminy Krzyżanowice i całego powiatu, których reprezentowali: Bojanów, Ciechowice, Cyprzanów, Gamów, Markowice, Ruda i Rzuchów. W dożynkach uczestniczyli samorządowcy i parlamentarzyści, rolnicy, mieszkańcy powiatu raciborskiego i nie tylko.

Dożynki powiatowo-gminne w sołectwie Krzyżanowice

- 25 lecie Euroregionu Silesia w Wozowni przy Ruinach Zamku w Tworkowie - w trakcie wydarzenia wręczone zostały odznaki honorowe *Bene Merito* (Dobrze Zasłużonemu) - polskie odznaki resortowe przyznawane przez Ministra Spraw Zagranicznych. Zaprezentowano także film dokumentujący powstanie i 25 lat działalności Euroregionu Silesia. Pamiątkowe statuetki trafiły do rąk przedstawicieli polskich gmin tworzących euroregion oraz osób współpracujących.

Obchody 25 lecia Euroregionu Silesia

4. WYRÓŻNIENIA I NAGRODY DLA SAMORZĄDU

- ❖ Cztery statuetki dla Gminy Krzyżanowice na 25 lat Euroregionu Silesia w kategoriach:
 - 1 miejsce w kategorii: najbardziej aktywny urząd gminy
 - 1 miejsce w kategorii: Największa wartość zrealizowanych mikroprojektów na zasadzie Partnera Wiodącego (Typ A)

- 3 miejsce w kategorii: Najbardziej aktywna gmina wg powiatów (powiat RACIBORSKI)
- największa wartość pozyskanych środków z EFRR
- 3 miejsce w kategorii: Najbardziej aktywna gmina - największa wartość pozyskanych środków z EFRR.

Gala Funduszu Mikroprojektów Euroregion Silesia - Stowarzyszenie Gmin Dorzecza Górnej Odry

❖ 25-lecie samorządu Województwa Śląskiego.

25 września w siedzibie Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach odbyła się uroczysta gala połączona z koncertem z okazji dwudziestopięciolecia Samorządu Województwa Śląskiego. Spotkanie było okazją do wyróżnienia włodarzy miast i gmin. Nagrodę wręczali Marszałek Województwa Śląskiego Jakub Chelstowski oraz autor reformy administracyjnej, na mocy której powstało nowe województwo śląskie, premier rządu w latach 1997-2001, profesor Jerzy Buzek.

Uroczysta gala 25 lecia Samorządu Województwa Śląskiego.

Podczas uroczystej gali - wójt gminy Krzyżanowice, został uhonorowany wyróżnieniem „Super Wójt”. Grzegorz Utracki znalazł się w gronie 5 wójtów z całego województwa śląskiego, którzy odebrali specjalne statuetki.

❖ Nagroda im. prof. Wiktora Zina dla Gminy Krzyżanowice

Na Zamku Królewskim w Warszawie wójt Grzegorz Utracki odebrał przyznaną Gminie Krzyżanowice przez Stowarzyszenie Ochrony Narodowego Dziedzictwa Materialnego nagrodę specjalną im. prof. Wiktora Zina, którą gmina Krzyżanowice otrzymała za rewitalizację budynku dawnej wozowni. To szczególne wyróżnienie, przyznawane co roku jednej inwestycji w ramach konkursu „Modernizacja Roku i Budowa XXI wieku”.

Uroczyste odbiór nagrody na Zamku Królewskim w Warszawie

❖ „Aktywna seniorka, aktywny senior 2023”

W konkursie „Aktywna seniorka, aktywny senior 2023” zorganizowanym przez wojewodę śląskiego wyróżnienie otrzymała Agnieszka Tomas z Krzyżanowic. Kapituła konkursu doceniła zamiłowanie do teatru i dzielenie się swoją pasją ze społecznością lokalną. Do konkursu Panią Agnieszka zgłosił Wójt Gminy Krzyżanowice doceniając jej zaangażowanie na rzecz aktywizacji lokalnej społeczności.

Uroczystość w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim

❖ Współpraca zagraniczna

W 2023 roku obchodziliśmy srebrny Jubileusz partnerstwa z 4 gminami, czeskim Piszczem, Hacia, Szylarzowicami i węgierską Ratka. Obchody i podpisanie deklaracji dalszej współpracy odbyło się podczas tradycyjnego Koncertu Poświęconego pamięci L. van Beethovena i F. Liszta tym razem w wykonaniu Filharmonii Śląskiej. Współpraca z tymi gminami jest najdłuższą i w dalszym ciągu bardzo żywą współpracą.

Jubileusz Partnerskich Gmin

17. PODSUMOWANIE

Niniejsze opracowanie - „Raport o stanie Gminy Krzyżanowice za 2023 rok” zawiera pełną informację na temat zrealizowanych zadań inwestycyjnych oraz wykonania planu społeczno - gospodarczego gminy w 2023 roku. Podsumowując rok 2023 należy zauważyć, iż był to czas kończącej się trudnej kadencji samorządu, trudnej bo przebiegającej w czasie pandemii, stale rosnącej inflacji czy wojny na Ukrainie. Wszystko to jednak nie spowolniło naszego krzyżanowickiego samorządu w rozwoju. Blisko 100 milionów zł wydała gmina Krzyżanowice w kadencji 2018-2023 na inwestycje - to ponad 26 % całkowitych wydatków z tego okresu.

Bez wątplenia był to czas wyzwań, ale również okres, w którym zrealizowaliśmy 128 istotnych i ważnych dla naszej społeczności projektów, których nie udało by się zrealizować bez współdziałania i współpracy wielu osób - kierownictwa i pracowników naszego urzędu, jednostek gminnych, Rady Gminy, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń. Jako wspólnota samorządowa nie zmieniamy dobrze obranego kursu, jakim jest rozwój naszej małej ojczyzny.

Wszystkie podejmowane przez samorząd inicjatywy, projekty, inwestycje i każde działania projektujemy tak, by dać solidne podstawy do rozwoju naszej gminy na kolejne lata. Staramy się rozwijać, realizować zadania we wszystkich obszarach, dbając o wszechstronny rozwój w infrastrukturze drogowej, społecznej, oświatowej, ochronie środowiska, komunikacji, kulturze, sporcie, rekreacji oraz wypoczynku.

2023 rok to czas, kiedy zakończone zostały wielkie inwestycje - przebudowaliśmy basen w Tworkowie, zrewitalizowany został budynek dawnej Roszarni, podjęliśmy się jako samorząd przebudowy kolejnych kilometrów dróg gminnych. Doszliśmy do momentu, kiedy wszystkie budynki użyteczności publicznej posiadają ekologiczne źródła ciepła - to oczywiście proces, który skutecznie zakończyliśmy właśnie w 2023 roku. Prawie wszystkie szkoły i przedszkola przeszły kompleksowe remonty i termomodernizacje, ostatnia taka inwestycja dot. budynku przedszkola w Zabełkowie.

Gmina Krzyżanowice dba również o wysoki standard i jakość działań edukacyjnych wszystkich placówek: przedszkoli, szkół, żłobka i świetlice - jako pierwsza gmina w Polsce kompleksowo wprowadziła innowacyjne narzędzia i rutyny myślenia krytycznego „TOC” we wszystkich placówkach oświatowych.

Dzięki pozyskaniu przez gminę oraz realizacji projektów edukacyjnych, udało się doposażyć szkoły w tablety, tablice interaktywne, meble i bogate pomoce dydaktyczne. Zakupione wyposażenie pozwala na prowadzenie eksperymentalnych zajęć edukacyjnych, których celem jest zwiększenie dostępu do wysokiej jakości oferty edukacyjnej oraz rozwój kompetencji kluczowych naszych uczniów. Aby dalej podnosić standardy i rozszerzać ofertę edukacyjną złożyliśmy kolejne wnioski o dofinansowanie, których celem jest zwiększanie szans edukacyjnych wszystkich uczniów poprzez zapewnianie im warunków do rozwijania indywidualnego potencjału. W związku z dużym zainteresowaniem rodziców dzieci naszej gminy opieką dla dzieci do lat 3, pozyskaliśmy również dofinansowanie na budowę kolejnego żłobka na terenie naszej gminy. Prace budowlane rozpoczęły się w lutym bieżącego roku przy przedszkolu w Krzyżanowicach, które planujemy zakończyć we wrześniu 2024 roku.

Pomimo zwiększonych drastycznie kosztów bieżących, w tym energii, gmina utrzymała na bardzo wysokim poziomie zdolność pozyskiwania środków zewnętrznych, zarówno z budżetu państwa, programów pomocowych krajowych, unijnych, transgranicznych, zapewniając środki finansowe na udział własny w inwestycjach. Całkowita wysokość środków pozyskanych w 2023 roku to ponad 24 mln zł, które zapewniają realizację inwestycji w kolejnych latach. Choć jak wiele samorządów musieliśmy na sfinansowanie wkładów własnych do części projektów zaciągnąć kredyt. Bez niego, wiele bardzo kosztownych, ważnych dla mieszkańców inwestycji nie udałoby się zrealizować.

Ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych pozyskaliśmy promesy na realizację modernizacji siedmiu dróg gminnych, budowę suchego zbiornika retencyjnego na rowie H14, który zapewni bezpieczeństwo przeciwpowodziowe mieszkańcom sołectwa Krzyżanowice oraz środki na kolejny etap zagospodarowania centrum wsi Bieńkowice. Wszystko to wymagało determinacji oraz ciężkiej pracy, aby przystąpić do opracowania wniosków aplikacyjnych i przygotowania realizacji procesu inwestycyjnego.

Pozyskaliśmy z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków blisko 1,4 mln zł na udzielenie dotacji na zadania w zakresie renowacji i prac konserwatorskich zabytkowych obiektów sakralnych, leżących na terenie naszej gminy. Środki przeznaczono na remont i zabezpieczenie zabytkowej bramy wjazdowej przy pałacu w Krzyżanowicach, o które to środki zabiegaliśmy od wielu lat, remont budynku Plebani w Bieńkowicach oraz dla 2 kościołów parafialnych - w Owsiszczach i Krzyżanowicach.

W ramach dbałości o zabytki, również w 2023 roku ze środków własnych przekazaliśmy kolejnym 5 Parafiom dotacje na prace przy zabytkach, po 30 tys. zł każdej.

Od lat nasz samorząd dba o współpracę i dobre relacje z lokalnymi wspólnotami samorządowymi oraz współpracę transgraniczną. Wspólnie z Powiatem Raciborskim zrealizowaliśmy kolejne duże inwestycje drogowe na drogach powiatowych jak np. przebudowa długo wyczekiwanej przez mieszkańców drogi do Bolesławia. To zadania własne powiatu raciborskiego, jednak nie byłyby one realizowane, gdyby gmina Krzyżanowice nie wyraziła zgody i nie dokładała własnych środków budżetowych - i to w wysokości aż 50% wkładu do inwestycji. Bardzo dobra współpraca partnerska z gminami czeskimi pozwoliła zrealizować wiele wspólnych projektów, zarówno mikroprojektów angażujących mieszkańców, jak i dużych - inwestycyjnych z bardzo wysokim, czasem prawie maksymalnym, jak w przypadku projektu rewitalizacji budynku „Roszarni” w Tworkowie dofinansowaniem, a także w obszarze bezpieczeństwa kolejny projekt dla jednostek OSP, który rozpoczęliśmy. Przygotowujemy kolejne projekty na najbliższe lata, w nowym okresie finansowania.

Od wielu lat Gmina Krzyżanowice każdorazowo, kiedy pojawiała się możliwość aplikowania o środki zewnętrzne na działania z zakresu kanalizacji składała wnioski podejmując próby pozyskania środków m. in. do Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład. Dzięki usilnym staraniom, zadbaliśmy by Gmina Krzyżanowice została wpisana do ustawy o rewitalizacji rzeki Odry, co pozwoli realizować zadania z zakresu budowy oczyszczalni i kanalizacji w aglomeracji Krzyżanowice. Gmina posiada plan funkcjonalno-użytkowy na budowę oczyszczalni ścieków oraz części kanalizacji na obszarze sołectwa Tworków. Samorząd jest w pełni przygotowany do rozpoczęcia budowy i aplikowania o te środki.

Dbamy o sport i rekreację. Umożliwiamy działalność i rozwój naszym klubom sportowym poprzez stałe dotacje finansowe na realizację zadań i aktywność sportową dzieci i młodzieży, rozwój infrastruktury sportowej na naszych boiskach LKS - zabudowaliśmy nowoczesne i oszczędne oświetlenie boiska LKS w Chałupkach. Dla poprawy komfortu kibiców zabudowaliśmy nowe trybuny na boiskach LKS Krzyżanowice i Tworków. Finansujemy zatrudnianie instruktorów i trenerów w klubach, wspierając tym samym oraz doceniając bardzo ważną, dobrą, aktywną społeczną działalność wszystkich klubów sportowych. Wspieramy finansowo również wiele cennych inicjatyw, wydarzeń organizowanych i podejmowanych przez wszystkie nasze organizacje społeczne.

Ubiegły rok pod względem realizacji budżetu, ważnych projektów oraz zróżnicowanych działań na rzecz mieszkańców, należy ocenić pod wieloma względami pozytywnie. Osiągnięte zostały prawie wszystkie zakładane cele rozwojowe. Środki budżetowe gminy Krzyżanowice wydawane były w sposób racjonalny, zasadny i celowy.

Ogromne podziękowania kieruję do wszystkich Mieszkańców Gminy Krzyżanowice. Dziękuję za wsparcie, cenne, merytoryczne uwagi, sugestie które są i będą dla nas zawsze wielką inspiracją do dalszych działań na rzecz rozwoju naszej samorządowej wspólnoty.